

SRG Přírodní škola, o. p. s.

Porovnání vývoje krajiny na vesnici a na kraji města

autor: Jakub Jindra

konzultant: Mgr. František Tichý

Datum odevzdání: 4. 11. 2009

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Cíle.....	4
3. Metodika.....	4
4. Vývoj krajiny v okolí Smolotel.....	6
4.1. Charakteristika.....	6
4.2. Vývoj krajiny v okolí Smolotel.....	7
4.3. Vývoj alejí v okolí Smolotel.....	9
5. Vývoj krajiny v okolí Stodůlek.....	10
5.1. Charakteristika.....	10
5.2. Vývoj krajiny v okolí Stodůlek.....	12
5.3. Vývoj alejí v okolí Stodůlek.....	14
6. Současný stav alejí.....	14
7. Srovnání vývoje krajiny a alejí a vlivy na vývoj a současný stav.....	16
8. Závěr.....	18
9. Zdroje.....	18
10. Přílohy.....	19

1. Úvod

Jako téma své praktické maturity jsem si zvolil výzkum krajiny – to mě napadlo jako první a jediné. Je zajímavé sledovat, jak se krajina s časem měnila, vyvíjela a co na ni mělo vliv. Jestli se změnila k lepšímu nebo k horšímu. A také proto že jsem se s podobným výzkumem setkal už dřív na školních expedicích.

Ve své práci jsem se chtěl zabývat nějakým územím ve svém okolí a zároveň tu byla možnost navázat na již hotové výzkumy z expedic. Tak nakonec vznikl nápad porovnat vývoj krajiny na okraji města, konkrétně v okolí Stodůlek, které leží poblíž mého bydliště a v okolí středočeské vesnice Smolotely a zjistit co všechno mělo na vývoj krajiny vliv a jaký.

Díky této práci jsem mohl lépe poznat historii a krajinu svého okolí a zjistit další zajímavosti. Proto jsem si dal za cíl porovnat vývoj v obou oblastech, ale hlavně odpověď na otázku vlivu vesnice a města na krajinu a jejich porovnání. Až donedávna jsem totiž považoval za samozřejmou pravdu, že město přírodu přetváří na betonové pláně a kazí životní prostředí. Naopak že vesnice má okolo sebe spoustu čisté přírody, lesů klikatějších se potůčků, že přírodu chrání a zachovává. Postupně s dalšími zjištěními se ale ukázalo, že to není tak docela, jak jsem myslel.

Následující práce je rozdělena na dvě hlavní části. Na část o vývoji ve Smolotelech a na část o Stodůlkách. V každé části je popsán vývoj krajiny, hlavně lesních ploch, ale i vodní sítě, zástavby a cestní sítě. Zvláštní kapitola je věnována vývoji a podrobnému popisu současného stavu alejí v obou zkoumaných oblastech, protože aleje považuji za významný krajinný prvek jak z hlediska estetického, tak ekologického. Tato část může být využita i příslušnými úřady při plánech na případnou obnovu alejí.

Vývoj obou zkoumaných území je popsán (zakreslen) na vývojových mapách a po dílčích podoblastech i popsán v textu. Po těchto článcích následuje shrnutí a celkové srovnání vývoje krajiny a alejí v obou oblastech a zhodnocení vlivů zapříčiňujících tento vývoj.

V závěru jsem se pak pokusil odpovědět si na otázku, kterou jsem si položil před tímto výzkumem a už jsem ji výše zmínil, tj. jestli se dá říct, že má město na krajinu špatný vliv a vesnice dobrý, jestli je to naopak a co je na tom pravdy.

2. Cíle

1. Pomocí historických mapování popsat vývoj jednotlivých zkoumaných oblastí z hlediska využití ploch v krajině.
2. Popsat vývoj alejí v obou zkoumaných oblastech.
3. Zdokumentovat současný stav alejí, vč. jejich druhového složení a zdravotního stavu dřevin.
4. Vysledovat hlavní vlivy na vývoj a využití ploch v krajině.
5. vysledovat vlivy na tento vývoj a v obou zkoumaných oblastech je porovnat.

3. Metodika

Při popisování vývoje krajiny v jednotlivých oblastech jsem si nejdříve vybral podoblasti, tj. odlišné části krajiny. Ty jsem si prošel a zaznamenal jejich dnešní stav, tj. charakter využití ploch (zástavby, komunikace, pole, les ad.), jejich plochu, v případě lesů i jejich druhové složení. Pomocí historických map prvního (1764-1768), druhého (1836-1852) a třetího vojenského mapování (1877-1880), Stablního katastru z roku 1826–1843, mapy z roku 1952 a mapy současného stavu v měřítku 1 : 10 000 jsem v jednotném měřítku vytvořil srovnávací mapy zachycující vývoj zkoumaných oblastí v jednotlivých historických obdobích i jejich současný stav. Při popisu jsem se snažil tento vývoj charakterizovat v rámci jednotlivých stanovených podoblastí.

Z historických mapování jsem vycházel i při popisu vývoje alejí. V každém mapovaném období jsem na základě těchto map popsal, jaké aleje se v té době vyskytovaly, jaké nově vznikly, nebo naopak zanikly.

Při dokumentaci současného stavu alejí jsem u nich zaznamenával celkovou délku, počet stromů na levé a na pravé straně (z konce aleje bližšího ke Smolotelům / bývalé návsi Stodůlek). Délku alejí jsem krokoval a převáděl na metry a takto určený údaj sem srovnával s délkou naměřenou na mapovém serveru www.mapy.cz. U jednotlivých stromů jsem určoval jejich druh, průměr kmene přibližně ve výši 120 cm pro jednodušší a přesnější odhad stáří stromu. Dále jsem hodnotil zdravotní stav stromu ve stupnici od nuly do pěti, kde nula byla přidělena úplně zdravému stromu, jedna stromu s proschlou korunou méně než 20 %. Dva stromu s proschlou korunou méně do 50 %. Tři stromu s proschlou korunou nad 50 %. Čtyři stromu se zbývajících 20 % listů a pět stromu mrtvému a uschlému. Všechny tyto kategorie byla ovlivněna i tím, jestli je strom nemocný, jestli má dutý kmen nebo mu chybí větší část kmene.

Více stromů na jednom místě jsem označoval jako skupinu, u které jsem měřil délku ve směru podél cesty (kroky), počet stromů a jejich průměrný průměr kmene. Pokud byly stromy vykáceny po délce alespoň deseti kroků, zaznamenával jsem to jako mezeru a určil v krocích její délku. U všech těchto kategorií jsem zapisoval

výrazný podrost, nemoci stromů a další poznámky, například dutý kmen, pořezané větve ad.

Data o každé aleji jsem sepsal do tabulky a celkově ji charakterizoval i krátkým textem, který obsahoval průměrné hodnoty zjištěných hodnot (zdravotní stav, stáří) a další doplňující informace, tj. převládající podrost, průměrný počet stromů přepočtený na deset metrů aleje, nebo kolik procent zabírají stromy z její celkové délky.

Při zhodnocení vlivů na vývoj krajiny jsem si nejdříve popsal změny v krajině a popsal, co je pravděpodobně způsobilo. Na základě tohoto popisu v obou oblastech jsem provedl jejich srovnání.

Výsledky

4. Vývoj krajiny v okolí Smolotel

4.1. Charakteristika

Obec Smolotely se nachází v okrese Příbram poblíž hráze vodní nádrže Orlík. Ve zkoumaném území se nacházejí obce Smolotely, Smolotelky a Draha a významné poutní místo Maková hora. K zámku ve Smolotelech ještě patří blízké (již nefunkční) mlýny a pila (obr. č. 1).

Celá lokalita se nachází v průměrné nadmořské výšce 494 m n. m. Nejvyšší vrchol je zde Maková hora (565 m n. m.), dále je zde Caltá (479,6 m n. m.), Chlumek (486,2 m n. m.) a Čihátko (460,6 m n. m.).

Proudí zde také dva potoky. Kousek za hranicí zkoumané lokality pramení Viniční potok, protéká Smolotely a poblíž Smolotelek, kde se o kousek dál vlévá do silnějšího Líšnického potoka. Ten, již silný, protéká Drahou. Za Drahou se spojuje s Viničním potokem a teče až do vodní nádrže Orlík. Nachází se zde i malý pramen (cca 100 m nad Smolotelkami), ze kterého ale nevzniká žádný potok. Voda pravděpodobně teče v podzemí – na návsi ve Smolotelkách je mokrá strouha. Jezera se zde nevyskytují, jen několik malých rybníků. Bylo zde více rybníků, některé ale v průběhu let zanikly. Východně od Smolotel je patrný potok, který napájel jeden z rybníků, bohužel ale vyschl a stáhl se do podzemí.

V podloží se nachází převážně granodiorit a ortorula. Nedaleko od vrcholu Makové hory se je jejich rozhraní, poblíž kterého vznikaly zlaté žíly a ložiska gabra. Vzniklo několik pokusných štol ve třech různých časových obdobích, v každém se těžilo jen chvíli, protože vždy došly finance. Nacházelo se zde i jedno rýžoviště, ale to nebylo nijak významné. Na poli severně od zemědělského družstva se nachází velmi vzácná červená žula, která se vyskytuje jen na několika místech na světě.

Poblíž zkoumané lokality se nacházelo několik hradišť, ale první zmínka o obci Smolotely pochází z roku 1336. Nacházel se zde trh se smolou (díky tomu sem byla zavlečena borovice lesní, která je bohatá na mizu), která byla pravděpodobně požívána na vojenské účely. Smolotely i okolní vsi pak jen rostly a rozšiřovaly se.

V centru obce Smolotely stojí barokní zámek, který byl přestavěn z původní tvrze za vlády Chanovských z Dlouhé Vsi. Za vlády tohoto rodu byl v letech 1719–1722 postaven i barokní kostel na Makové hoře, údajně společně s klášterem, ve kterém žili bosí karmelitáni. Dnes je kostel na Makové hoře využíván minimálně, mše se konají jednou měsíčně a mezitím je kostel zamčený. Zámek patřil před začátkem 2. světové války židovské rodině, jejíž jedna část uprchla do Ameriky a část druhá, která odmítla utéct, zemřela v koncentračním táboře. Za války zámek zabrala německá armáda a zřídila si zde malé velitelství. Po válce zámek zabavili komunisti, ale nebyl moc využíván, bylo zde zařízení malé kino a na chvíli i hospoda. Dál se zámek nepoužíval a jen chátral. Přestaly se používat i mlýny, pouze pila funguje dodnes.

Dnes mají Smolotely asi 217 obyvatel, vlastní úřad, poštu a faru v Milíně.

Obr. č. 1. Zkoumaná oblast Smolotely (autor: www.mapy.cz)

4.2. Vývoj krajiny v okolí Smolotel

V následujícím textu je stručně shrnut vývoj a nejdůležitější změny v krajině v okolí Smolotel. Zkoumanou oblast jsme si rozdělili na devět odlišných podoblastí s vlastním popisem vývoje. Poloha těchto podoblastí je znázorněna v mapě (obr. č. 2).

1)- Smolotely

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1336. Malá vesnice zažila velký rozkvět za vlády rodu Chanovských z Dlouhé Vsi v letech 1605 až 1733. Byla postavena první škola, pivovar, lihovar, nové mlýny a kostel na Makové hoře. Později přibližně od 40. let 20. století začaly Smolotely upadat. Pivovar a lihovar byly zrušeny a i zámek byl později opuštěný, když jeho obyvatele odvezla německá armáda do koncentračních táborů. V 50. letech 20. století byly postupně zrušeny mlýny a Smolotely se staly obyčejnou zemědělskou vesnicí. Největší změny v zástavbě proběhly od roku 1840 do současnosti, kdy bylo nejvíce budov postaveno ale i zbouráno. Např. zámek chátral hlavně za komunismu a bylo zbouráno asi 15 budov, ale bylo ostaveno JZD s 16 budovami.

2)- Smotelky

Smotelky byly malá osada několika málo domů hned vedle Smotel. Jsou znázorněny již na prvním vojenském mapování, Postupem času se rozrůstaly stejně

jako Smolotely, jen trochu pomaleji. Od třetího vojenského mapování se rozloha Smolotek v podstatě nezměnila. V současné době je ale součástí územního plánu rozsáhlá výstavba rodinných domků severně od osady.

3)- Draha

Draha stejně jako Smolotelky byla a stále je malá osada tvořená několika domy, ze kterých je jen několik obydlených stále. Rozloha se za sledované období v podstatě nezměnila.

4)- Zámecké hospodářské budovy

Hospodářské budovy (pivovar, lihovar, stáje) patřící k zámku jsou zaznamenány již na 1. vojenském mapování. Po znárodnění zámku byly tyto budovy zbourány nebo připojeny k nově vzniklému JZD. To vystavělo několik dalších budov.

5)- Mlýnská soustava a pila

V okolí Smotelu byly tři mlýny (všechny jsou znázorněny již na prvním vojenském mapování) – parní, Vopičkův a Panský mlýn. Zámek spravoval i pilu (poprvé zakreslenou na druhém vojenském mapování), všechny tyto budovy jsou na Viničním potoce. Mlýny měly postavené své náhony, které jsou patrné dodnes (místa je zachovaná kamenná zídka). Okolo náhonů se vytvořila liniová nivní společenstva dělící krajinu, která se zachovala na svých místech i přes zánik náhonů, které tvořily přibližně čtvrtinu vodních toků. Mlýny zanikly po druhé světové válce i s pilou, ale jejich budovy jsou používány dodnes.

6)- Vopičkův rybník

Byl největší z rybníků ve zkoumaném území, byl vysušen v období mezi prvním a druhým vojenským mapováním (pravděpodobně po napoleonských válkách). Dodnes jsou po něm patrné pozůstatky, nejlépe ze všech zaniklých rybníků. Téměř neporušená zůstala i hráz, kterou dnes prochází přístupová cesta k budově mlýnu. Patrné jsou i náhony s kamennými zídkami.

7)- Lesní plochy

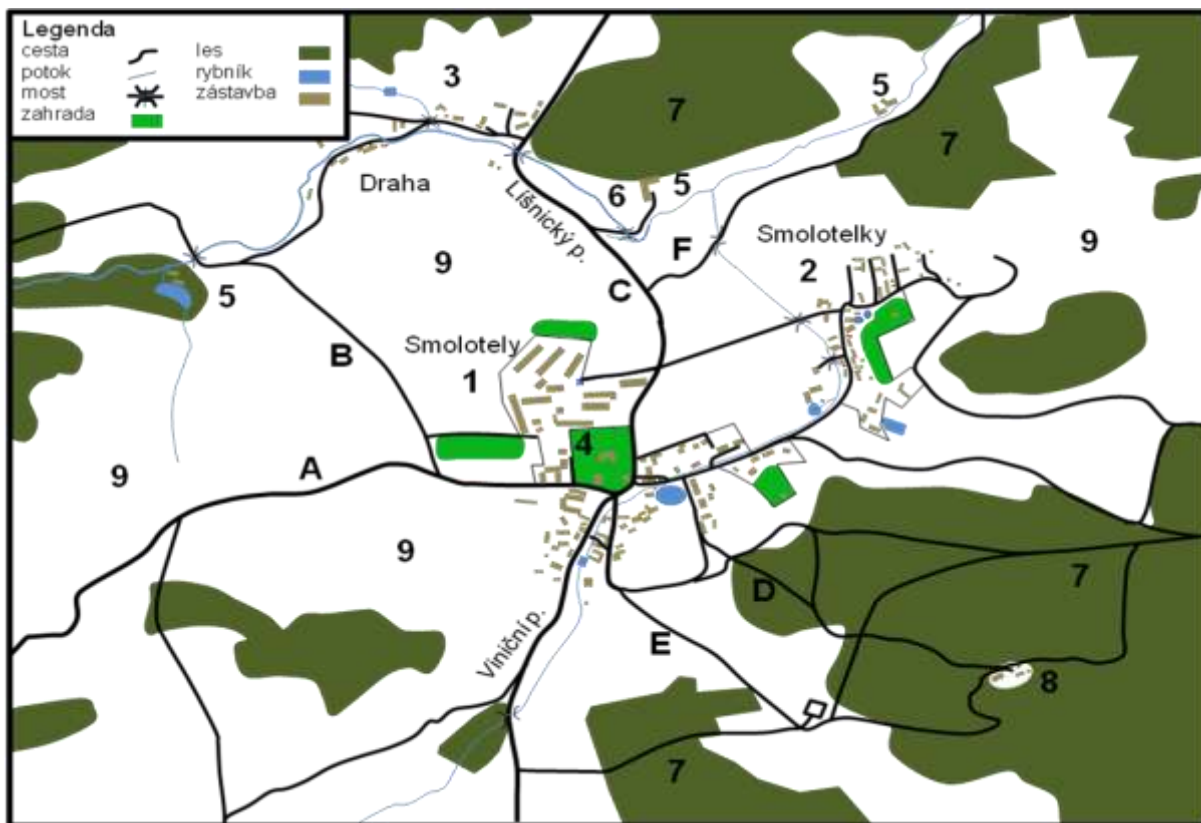
Lesů je ve zkoumané oblasti poměrně hodně, tak to bylo i dříve. Hlavní lesní celky jsou tyto: les na Makové hoře a les nad Viničním potokem. Po celé zkoumané období se lesy téměř nezměnily. Některé z nich se spojily nebo rozpojily, ale zůstaly na svých místech, jen vzniklo několik nových remízků. Zato se výrazně změnilo druhové složení. Původní bučiny a doubravy vyměnily smrky. Původní porost je proto cenný, ve zkoumané oblasti jsou dva. Dubový háj na návsi v Draze a Bučina na Makové hoře, kterou tam pravděpodobně nechala vysadit Marie Terezie.

8)- Maková hora

Kostel na Makové hoře byl ostaven mezi lety 1719 až 1722 podle návrhů architekta Carla Antonia Canevalle návrhů na příkaz rodu Chanovských z Dlouhé Vsi. Nedávno byl kostel zrestaurován a jsou v něm konány bohoslužby bohužel jen jednou měsíčně, jen tehdy je kostel dostupný veřejnosti. Kostel s celou hrou je obklopen velkým lesem převážně tvořeného smrkem s příměsí javoru, jasanu a místy dubu letního. Na úpatí hory byly kopány (přibližně okolo roku 1930) průzkumné štoly (aby se zjistilo, zda se vyplatí těžba zlata), pozůstatky jsou patrné dodnes.

9)- Pole, louky

Plochy polí a luk ve zkoumané oblasti zůstaly za sledované období v podstatě stejné, většina ploch jsou dnes pole, jen v méně přístupných oblastech jsou louky. Došlo pouze ke scelení ploch a zaorání mezí po vzniku JZD.

Obr. č. 2. Mapa vývojových lokalit (autor: Jakub Jindra)

4.3. Vývoj alejí v okolí Smotel

V okolí Smotel jsou aleje zaznamenány až na stabilním katastru z roku 1826-1843, byly zde jen dvě aleje. Jedna lemovala cestu na sever ze Smotel na Drahu (a3) a druhá část cesty podél Lišnického potoka k pile (a8). Do období třetího vojenského mapování (1877-1880) zanikla druhá zmíněná alej (a8) poblíž Lišnického potoka, ale vznikly dvě nové. Jedna na cestě spojující Smotelky a Parní mlýn (a2) a druhá na cestě na západ ze Smotel (a1). Na čtvrtém vojenském mapování z roku 1952 jsou zaznamenány stejné aleje jako na třetím vojenském mapování, a přibýly čtyři další. Cestu podél Lišnického potoka i potok na tomto mapování opět lemují aleje (a8). Další alej lemuje cestu na jihozápad ze Smotel (a7) a poslední (a6) cestu spojující Smotelky s hlavní silnicí vedoucí na sever. Do současnosti všechny zmíněné aleje zůstaly zachovány, ale jejich stav se zhoršil – stromy jsou částečně vykácené, částečně uschlé. Také přibyla jedna nová alej lemující cestu ze Smotel na jih ke hřbitovu (a5).

5. Vývoj krajiny Stodůlek:

5.1. Charakteristika:

Bývalá vesnice Stodůlky se nachází v Praze 5 na jihozápadním okraji Prahy jižně pod Rozvadovskou spojkou. Směrem na východ ležely vesnice Lužiny, Jinonice a Butovice (obr. č. 3).

Průměrná nadmořská výška v okolí Stodůlek se pohybuje okolo 350 m n. m. nejvýše položený kostel svatého Jakuba v centru Stodůlek – 403,5 m n. m., Chaby jsou ve výšce 383 m n. m. a hřbitov je 372,35 m n. m. Údolí Motolského potoka má nadmořskou výšku přibližně 350 m n. m. a poblíž železnice 340 m n. m. Nejnižší položený je ale Bílý Beránek, který má 337 m n. m.

Ve zkoumané oblasti protékají dva potoky. Motolský pramení na západním konci a protéká malým údolím na sever k železniční trati a dál na východ. Prokopský potok pramení ve sterých Stodůlkách a teče dál na východ přes Stodůlky a pak se stáčí k jihu do Prokopského údolí. Na jeho toku jsou dnes ve zkoumaném území dvě retenční nádrže. Dříve ve Stodůlkách bylo jen několik malých chovných rybníčků.

Geologické podloží v okolí Stodůlek je zásadité, skládá se z Pískovců, Jílovců, sedimentů. Je zde i břidlice nebo bazalt. Také zde je vložka uhlí, které se zde těžilo v PP U Hájů.

V okolí Stodůlek bylo velmi mnoho archeologických stanovišť. Nálezy z nich nám dokazují osídlení v starší době kamenné. Další nálezy jsou ze starší a pozdní doby kamenné, centrum těchto nálezů je na Butovickém hradišti. Z doby bronzové a železné se zachovalo také mnoho důkazů o osídlení krajiny a slovanské osídlení již dalo zárodky nových vesnic.

První písemná zmínka o Stodůlkách pochází z roku 1159, byly zmíněny jako ves patřící do majetku řádu johanitů. Roku 1292 je poprvé zmíněn původní románský kostel sv. Jakuba Staršího. Ve třináctém století patřila obec pánům z Hradce. V husitských dobách (roku 1429), se staly majetkem pražského purkrabství. V předbělohorské době byly stodůlky poměrně velkou vesnicí s 20 domy. Na konci třicetileté války (roku 1645) zde žilo jen devět sedláků, chalupník a dva zahradníci. Později se Stodůlky se začali znovu rozrůstat, v 18. Století zde bylo 25 hospodářství, později roku 1843 74 domů (dochází postupně ke vzniku nových osad, např. Lužiny, Nová kolonie, Malá Ohrada) a samostatná obec vznikla roku 1849 a byla přiřazena do okresu Smíchov. Roku 1878 byla vybudována škola, do které docházely děti z širokého okolí. Roku 1901 – 93 byl postaven nový neogotický kostel sv. Jakuba Staršího podle M. Krcha. Z původního kostela je zachován kamenný gotický sanktuář, vnitřní vybavení je z 19. a 20. století a kostel je vyzdoben obrazy od Konstantina Buška. A roku 1908 byla postavena také nová škola. Pak růst obce zastavily světové války, po nich se obec rozrostla do dnešní podoby. Na druhou žádost byly Stodůlky přijaty k Praze roku 1974.

Významná stavba je také kaple nalezení svatého Kříže. Která je významná jak z architektonického, tak i kulturně-historického hlediska. Má mělké boční kaple a kruhový presbytář, v němž jsou fresky s výjevem Nalezení sv. Kříže a Vítězství Kříže nad pohanstvím. Kaple byla postavena na místě, kde podle pověsti našel rakouský voják (během Rakousko – Pruské války) při sekání dřeva kříž který byl zarostlý ve dřevě. Základní kámen položila Marie Terezie, při její druhé návštěvě roku 1754 byla kaple vysvěcena. Stavba proběhla podle návrhu K. I. Diezenhofera v letech 1743-1754. Později byla kaple zrušena, poté opět obnovena a dnes je pod správou stodůlecké farnosti.

Obr. č. 3. Zkoumaná oblast Stodůlky (autor: www.mapy.cz)

5.2. Vývoj krajiny v okolí Stodůlek

V následujícím textu je stručně shrnut vývoj a nejdůležitější změny v krajině v okolí Stodůlek. Zkoumanou oblast jsme si rozdělili na deset odlišných podoblastí s vlastním popisem vývoje. Poloha těchto podoblastí je znázorněna v mapě (obr. č. 4).

1)- Bývalá vesnice Stodůlky

První zmínky o vesnici pochází z roku 1159. Stodůlky ležely jihozápadně od Prahy poblíž hlavní cesty, která také vedla z Prahy na jihozápad. Poměrně malá zemědělská ves se začala rozrůstat na počátku 20. století. Rychlý nárůst obyvatel a vesnice dvakrát zastavila světová válka. Na druhou žádost (po 54 letech) byly nakonec roku 1974 Stodůlky připojeny k Praze a pohlceny zástavbou, přesto historické jádro tvořené několika staveními zůstalo zachováno.

2)- Pole v okolí Chab

Dřívější pole je dodnes využíváno z většiny své ploch stále k zemědělským účelům, jen některé části jsou zastavěny domy a obchodním centrem. Pouze několik menších částí pole leží ladem a zarůstá náletovými dřevinami a keři.

3)- Chaby

Malá osada tvořena několika statky a rozsáhlou zahradou, dodnes zachovaná v původní podobě dnes slouží jako jízdná.

4)- Bývalá pole - průmyslové zóny.

V této podoblasti až do 60. let byly pouze pole s několika alejemi. Dnes jsou zastavěna prodejnami, skladišti a výrobny. Nezastavěné plochy leží ladem a zarůstají náletovými dřevinami.

5)- Porost v okolí Motolského potoka

Nivní porost v okolí Motolského potoka se oproti většině lesů zachoval dodnes. Slouží jako relaxační park. Jeho druhové složení je podobné původnímu porostu – převážně javor mlec, topol osika, jasan, jilm, dub letní, ojedinělá třešeň, trnovník akát, bříza bělokorá, borovice lesní, lípa, místy růže šípová.

6)- Okolí Motolského potoka

Bývalé pole dnes leží ladem, zarůstá náletovými dřevinami a je součástí výše zmíněného relaxačního parku. Částečně je zastavěno domy se zahradami. Zajímavé je, že tato lokalita má dnes vyšší ekologickou stabilitu, než v minulosti.

7)- Les U Háju

Lesní plochy ve zkoumaném území se po sledované období stále jen zmenšovaly až do dnešní podoby. Plochy bývalého lesa byly do 50. let 20. století využívány jako

pole a poté zastavěny. Zachovaný les byl roku 1982 vyhlášen Přírodní památkou (dříve zde bylo v malém množství těženo uhlí). Vyskytují se zde chráněné druhy obojživelníků, např. kuřka obecná, ropucha zelená a skokan hnědý. Nejcennější je mokřadní louka s několika prameny bohatými na vápník, vyskytují se zde vzácné mokřadní rostliny. Okolní prost je tvořen převážně dubem zimním, místy borovicí lesní, na okraji břízou bělokorou, třešní a ojediněle modřínem. U vody převážně olše a jasan.

8)- Sad nad bývalým statkem U Hájů

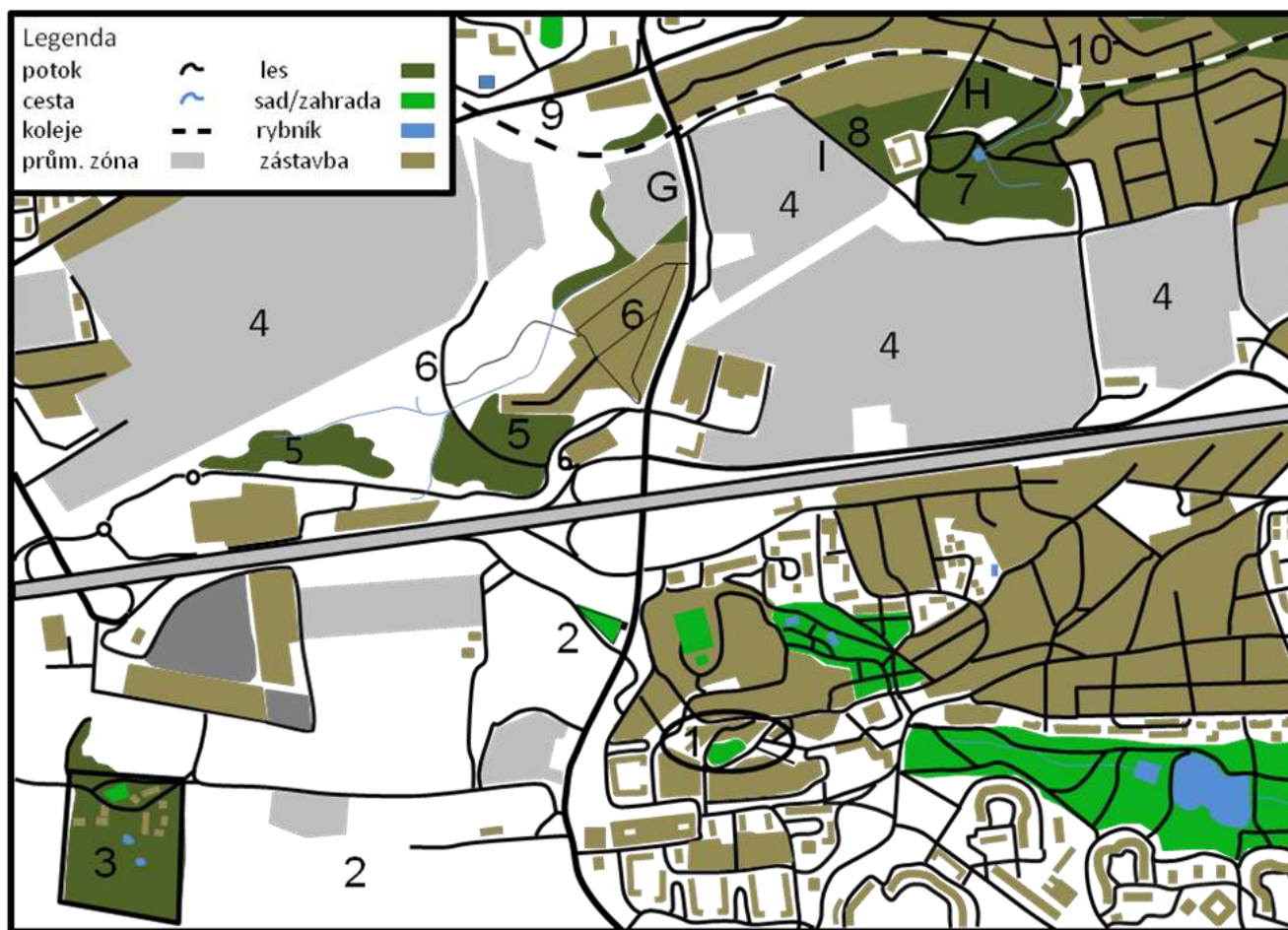
Bývalý sad se švestkou, hrušní, jabloní a třešní je dnes celý zarostlý mladými zplanělými ovocnými stromy, dubem letním, jasanem, břízou bělokorou, v keřovém patru šípem, hlohem a mirabelkou.

9)- Železniční trať

Železniční trať byla postavena kolem roku 1866 z Prahy na sever na Kralupy n. Vltavou a na západ na Kladno rozdělila krajinu na dvě části. Jedna z hlavní komunikací směrem na sever je od této doby vedena pod železničním mostem.

10) Vilová čtvrť severně od železniční trati

Na bývalém poli byly vystavěny domy se zahradami přibližně v 30. letech 20. století když se ke Stodůlkám přiblížila Praha. Paradoxně má nyní oblast vyšší ekologickou stabilitu než pole díky porostu na zahradách.

Obr. č. 4. Mapa vývojových lokalit (autor: Jakub Jindra)

5.3. Vývoj alejí v okolí Stodůlek:

Na druhém vojenském mapování (1836 – 1852) byly na cestách okolo Stodůlek zakresleny celkem tři aleje, jedna krátká alej byla na cestě z Chab do Stodůlek. Druhá alej vedla také z Chab, ale na sever k hlavní silnici vedoucí z Prahy ze Smíchova dál na jihozápad. Poslední alej vedla po této hlavní silnici. Na stabilním katastru z roku 1826 – 1843 je stav stejný. Na třetím voj. map. (1877 – 1880) tyto tři aleje jsou stále zaznamenány a navíc přibýly další. První alej lemuje krátkou část polní cesty odbočující na západ cca 1 km od Chab z cesty vedoucí z Chab na sever. Další alej je na části cesty vedoucí ze Stodůlek na sever k hlavní silnici a poslední dvě jdou přes pole nad Stodůlkami. Na mapě z padesátých let minulého století (1952) zůstává stav stejný kromě několika menších rozdílů. Alej podél hlavní silnice byla vykácena z důvodu rozšíření komunikace. Alej podél cesty ze Stodůlek na sever se rozšířila až k hlavní silnici i podobně i směrem na jih až za okraj Stodůlek. Další nová alej je na tomto mapování zaznamenána na cestě ze Stodůlek směrem na východ. Poslední dvě aleje vznikly na cestách vedoucích na sever po obou stranách statku U Hájů. Od 50. let 20. století do současnosti zanikla většina alejí. Zachovaly se jen tyto dvě aleje poblíž statku U Hájů (I, H) a část aleje na cestě vedoucí severně ze Stodůlek (G).

Srovnání vývoje alejí ve Smolotelech a Stodůlkách:

Ve Stodůlkách většina alejí (až na tři)zanikla, z důvodů rozšiřování cest, výstavby domů, atd. Naopak ve Smolotelech se zachovali všechny aleje, ale jejich zdravotní stav se výrazně zhoršil, stromy jsou proschlé, napadeny a v alejích velké úseky chybí a zarůstají keři.

6. Současný stav alejí

Smolotely

V okolí Smolotel se v současné době nachází šest alejí. Dohromady mají 2948 m a tvoří je 467 stromů. Převážně jsou to: jabloň, hrušeň, dub letní, třešeň a švestka. V menším počtu je zde zastoupen javor mléč a klen, jasan, lípa srdčitá a malolistá a na vlhčích místech vrby. Ojediněle se vyskytuje borovice lesní a smrk ztepilý. Alej D tvoří jen trnovník akát a alej E bříza bělokorá.

Stromy ve většině alejí jsou staré okolo 30 - 50 let. Alej A byla nedávno vykácena a na jejím místě jsou vysazeny mladé jabloně a několik javorů, z původní aleje zbyly jen dva staré duby letní (přibližně 200 - 300 let). Naopak velmi stará je alej D částečně lemující křížovou cestu na Makovou horu, akáty jsou staré přibližně 100 až 150 let. Zdravotní stav u alejí je dobrý (2), ale poměrně dost stromům má okousané listy a starší stromy mají často popraskanou kůru nebo dutý kmen. V alejích jsou také četné mezery, které někdy tvoří víc než polovinu z celkové délky. Podrost je u všech alejí téměř stejný. Tvoří jej zejména luční květiny (jetel, kopretina, smetánka, chrpa a zvonek) a je ruderalizován kopřivou dvoudomou, svízelem přítulou, bršlicí kozí nohou a místy netýkavkou. V keřovém patru je převážně růže šípková, mirabelka a místy hloh.

Stodůlky

Ve Stodůlkách lemují tři aleje 651 metrů cest 139 stromy. Aleje jsou tvořeny hrušní, třešní, javorem klenem, dubem letním, jasanem, lípou srdčitou, topolem a ojedinělým trnovníkem akátem. Průměrný zdravotní stav alejí je dobrý, ale stav jednotlivých stromů se dosti liší - aleje jsou tvořeny z jedné poloviny hodně nemocnými stromy a z druhé zdravými. Starší stromy mají popraskanou kůru a duté kmeny. Všechny hrušně ve zkoumané oblasti jsou napadeny spálou růžovitých. Nejhuř je na tom alej I tvořená téměř jen dutými hrušněmi se spálou. Mezery v alejích jsou méně četné než ve Smolotelech, tvořené pařezy po pokácených stromech. Podrost je u jedné aleje tvořen keři, u ostatních je kosený, nebo ho z důvodu umístění aleje za neprůhledným plotem nebylo možno určit.

V příloze jsou podrobné údaje o všech současných alejích. Kromě soupisu všech stromů, jejich zdravotního stavu a charakteristiky jsou zde i grafy druhového složení a zdravotního stavu jednotlivých alejí.

7. Srovnání vývoje krajiny a alejí a vlivy na vývoj a současný stav

Abychom zjistili, jaký vliv mělo na vývoj krajiny město a jaký vesnice, musíme shrnout, co a v jaké míře se v průběhu sledovaného období posledních 200 let měnilo ve Smolotelech, které nám představují vesnici, a co ve Stodůlkách, na kterých chceme vysledovat vliv města. V následujícím textu vždy nejprve popíšeme vývoj jednotlivých složek krajiny, její současný stav a poté shrneme, jaké hlavní vlivy na tento vývoj působily.

Mapy znázorňující tento vývoj jsou v přílohách – obr. č. 5 – 10 Smolotely a obr. č. 11 – 16 Stodůlky.

Vývoj krajiny v okolí Smolotel

Lesní plochy ve Smolotelech jsou téměř pořád stejné, občas se některé z lesních celků spojily či rozdělily nebo posunuly nějakým směrem (tyto „posuny“ mohou být způsobeny nepřesností map), ale v zásadě zůstala poloha i rozloha lesů nezměněna. Výrazně se ale změnilo jejich druhové složení – dříve zde bývaly bučiny a doubravy, ale dnes jsou zde až na okolí potoků jen smrkové monokultury. Původní doubravy a bučiny byly zachovány pouze na dvou místech. Zachovaly se i liniová společenstva podél potoků a náhonů zpevňující břehy zpravidla v původním druhovém složení a to i podél části dnes již zaniklých mlýnských náhonů.

Ve zkoumaném období alejí v okolí Smolotel postupně přibývalo, kromě jedné aleje se za posledních 100 let počet, ani délka alejí nezměnila, ale jejich zdravotní stav je poměrně špatný, velké úseky jsou vykáceny.

Na rozdíl od lesních ploch se rybníční síť změnila výrazně - většina rybníků postupem času zanikla, až na malý, spíše ozdobný rybníček uprostřed vesnice. Ale zaniklé rybníky, s výjimkou Vopičkova, nebyly nijak velké, a tak jejich zánik krajinu nezměnil nijak dramaticky. Potoky zůstaly v podstatě nezměněny, s výjimkou zániku náhonů v souvislosti s ukončením činnosti mlýnů po 2. světové válce.

Plocha polí a luk se za zkoumané období v podstatě nezměnila, v 50. letech 20. století vzniklé JZD jejich plochy pouze scelilo a vybudovalo nové cesty.

Dalo by se tedy říct, že se ráz krajiny v okolí Smolotel téměř nezměnil, vše je na svých místech – lesy jsou stále tam, kde byly, a aleje lemují stále stejné cesty. Ale vnitřek se změnil výrazně, lesy mají úplně jiné druhové složení, aleje stále jsou, ale stromy jsou nemocné, seschlé a jsou mezi nimi velké mezery zarůstající keři. Náhony jsou nefunkční a porosty na jejich březích také degradují, rybníky ve většině zanikly.

Hlavní vlivy na vývoj krajiny v okolí Smolotel

Zámek pravděpodobně nechal vysadit aleje okolo cest, které se ve špatném stavu zachovaly dodnes, částečně ovlivnil druhové složení rozšířením nových druhů z parku do okolí. Pravděpodobně hospodaření zámku ovlivnilo i změnu druhového složení lesů na smrkové monokultury.

Výrazněji krajinu změnilo **zemědělské družstvo** především scelením ploch a vytvářením nových cest do polí.

Dalším významným vlivem na vývoj krajiny byla **výstavba mlýnské soustavy**, především budování náhonů a rybníků, vč. osazování jejich břehů (zde se v případě Panského mlýna projevil i nepřímý vliv zámku).

Kostel na Makové hoře měl také malý, ale významný vliv. Křížová cesta ke kostelu byla lemována akátovou alejí a u kostela je zachován jeden ze dvou posledních původních porostů, tj. více než 120 let stará buková bučina.

Vývoj krajiny v okolí Stodůlek

Lesy u Stodůlek se po celou dobu své existence jen zmenšovaly a uvolňovaly místo pro pole zásobující blízkou Prahu. Nakonec z nich zbyl jen lesík poblíž statku U Hájų a v okolí Motolského a Prokopského potoka. Dnes jsou lesy u potoků přírodní relaxační parky, které si lidé chrání, a les U Hájų je Přírodní Památka. Druhové složení se u těchto lesů ale v podstatě nezměnilo.

Do konce 19. století alejí postupně přibývalo, v 50. letech 20. století jich většina padla za oběť rozšiřování cest a zástavby. Dnes jsou zachovány pouze tři aleje, jejich zdravotní stav je velmi špatný.

Vodní síť tedy zůstala v podstatě stejná. Původní malé rybníčky byly v krajině zachovány, ale jejich funkce se změnila z užitných na dekorační.

Plochy polí a luk se zcela změnily. Na části jsou průmyslové zóny, nebo zástavba, část leží ladem a postupně zarůstá náletovými dřevinami a keři. Celkově lze konstatovat, že tyto plochy mají v současnosti paradoxně mnohem větší ekologickou stabilitu, než do poloviny 20. století.

Město tedy mnohem více změnilo ráz krajiny zastavením většiny plochy, ale zachovalo charakter hodnotných částí, např. lesy mají téměř původní druhové složení a v důsledku rekreační funkce došlo k jejich údržbě a ochraně, v některých místech se celková plocha porostu i zvětšila.

Hlavní vlivy na vývoj krajiny v okolí Stodůlek

Rozhodujícím vlivem na vývoj krajiny bylo především **rozšiřování území Prahy** od 2. světové války dodnes. Konkrétně šlo o:

Železniční trať vedoucí z Prahy na sever na Kalupy n. Vltavou a na západ na Kladno, která rozdělila krajinu na dvě části.

Rozšíření hlavních cest vedlo k vykácení alejí, které už nikdo neobnovil. Díky rozšíření hlavních tahů také zanikly vedlejší cesty a zároveň vzniklo mnoho nových cest propojujících sídelní systém.

Zastavení zemědělské činnosti a nová výstavba - pole byla zastavěna obytnými domy (hl. na severu se zahradami, takže byla zachována zeleň), průmyslovými a skladovými komplexy a některé části ponechány ladem, což vedlo k postupnému zarůstání a zvyšování rekreační hodnoty.

8. Závěry

Všechny cíle se mi podařilo splnit – vytvořil jsem 12 srovnávacích vývojových map a popsal vývoj krajiny i alejí v obou zkoumaných oblastech. Podrobně jsem zdokumentoval i současný stav všech alejí, údaje jsem uvedl v textu práce a přílohách.

Vysledoval jsem i hlavní vlivy na vývoj a využití ploch v krajině. Ty se ve městě a na vesnici poměrně liší. Ve městě krajinu nejvíce změnila rozšiřující se zástavba a cestní síť a na vesnici zemědělskou činnost.

Dá se tedy říct, že město má na vývoj a ráz krajiny mnohem větší vliv než vesnice. Krajina v okolí Stodůlek se úplně změnila a naopak u Smolotel zůstala téměř stejná. Ale město zachovává původní stav cenných částí a chrání je mnohem lépe, než vesnice. Nedá se tedy říct, že má město na okolní krajinu špatný vliv a vesnice dobrý.

9. Zdroje

Knižní zdroje

BRONCOVÁ, Dagmar. *Praha 13 : město uprostřed zeleně*. Praha : MILPO MEDIA s. r. o. , 2006. 150 s.

AUGUSTA, Pavel. *Praha 13 a okolí*. Praha : MILPO MEDIA s. r. o. , 2000. 99 s.

KEKRT, Tomáš, et al. *Vývoj kulturní krajiny v okolí Smolotel a Makové hory*. Praha : [s.n.], 2008. 116 s.

Internetové zdroje

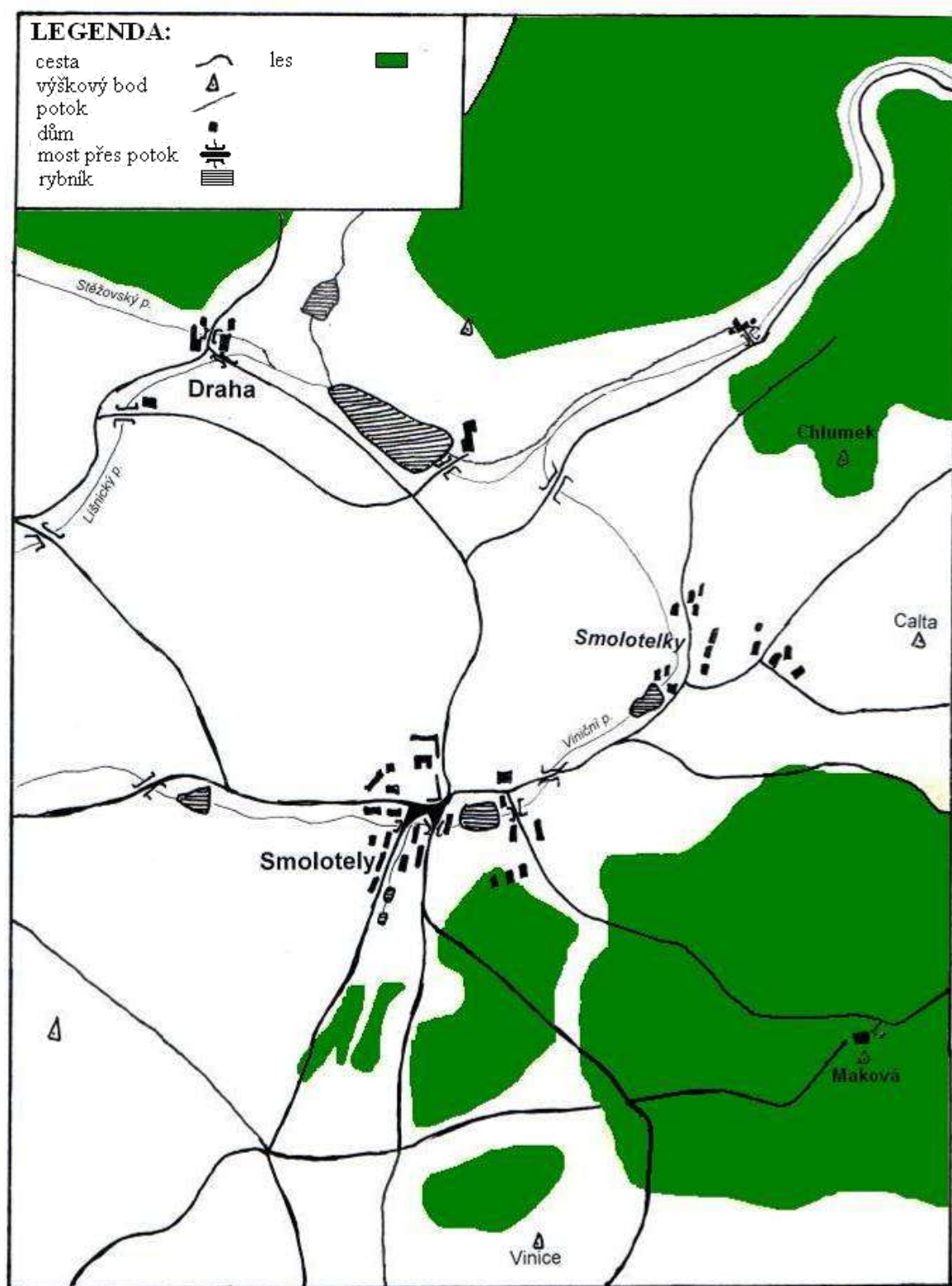
www.mapy.cz

www.pldmaps.gelab.cz

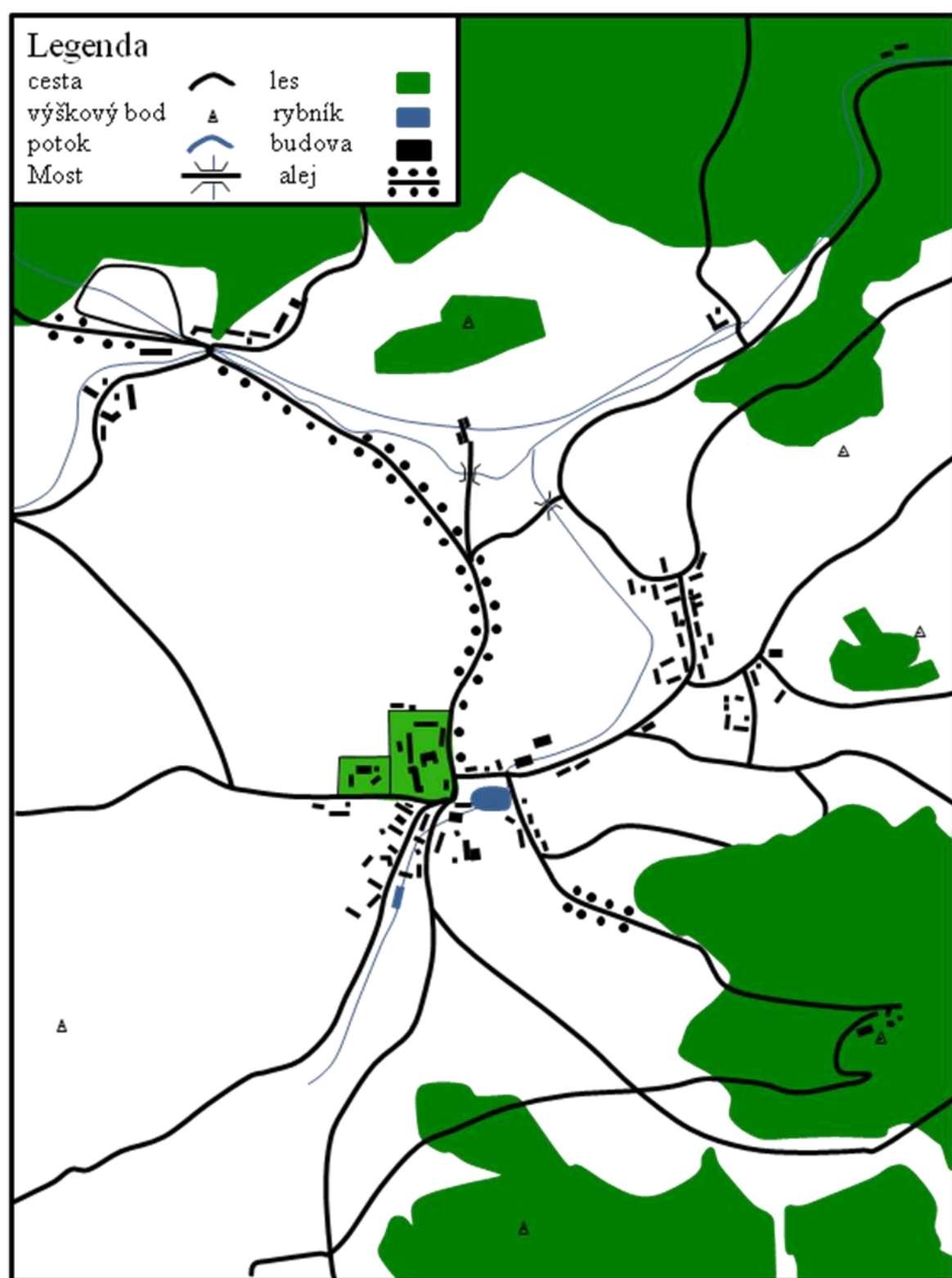
www.praha13.cz

10. Přílohy

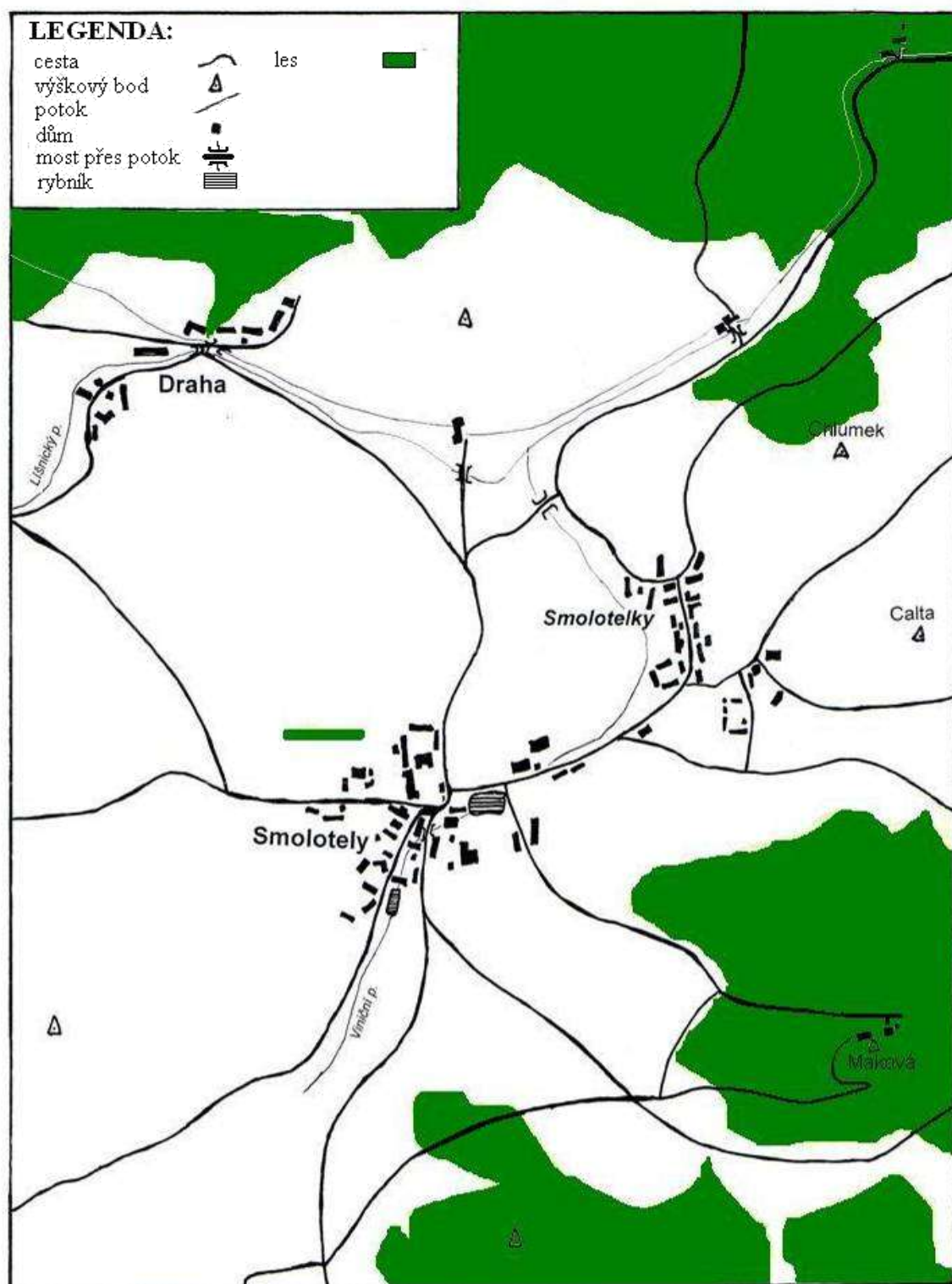
Následují mapy znázorňující vývoj krajiny v obou zkoumaných oblastech.

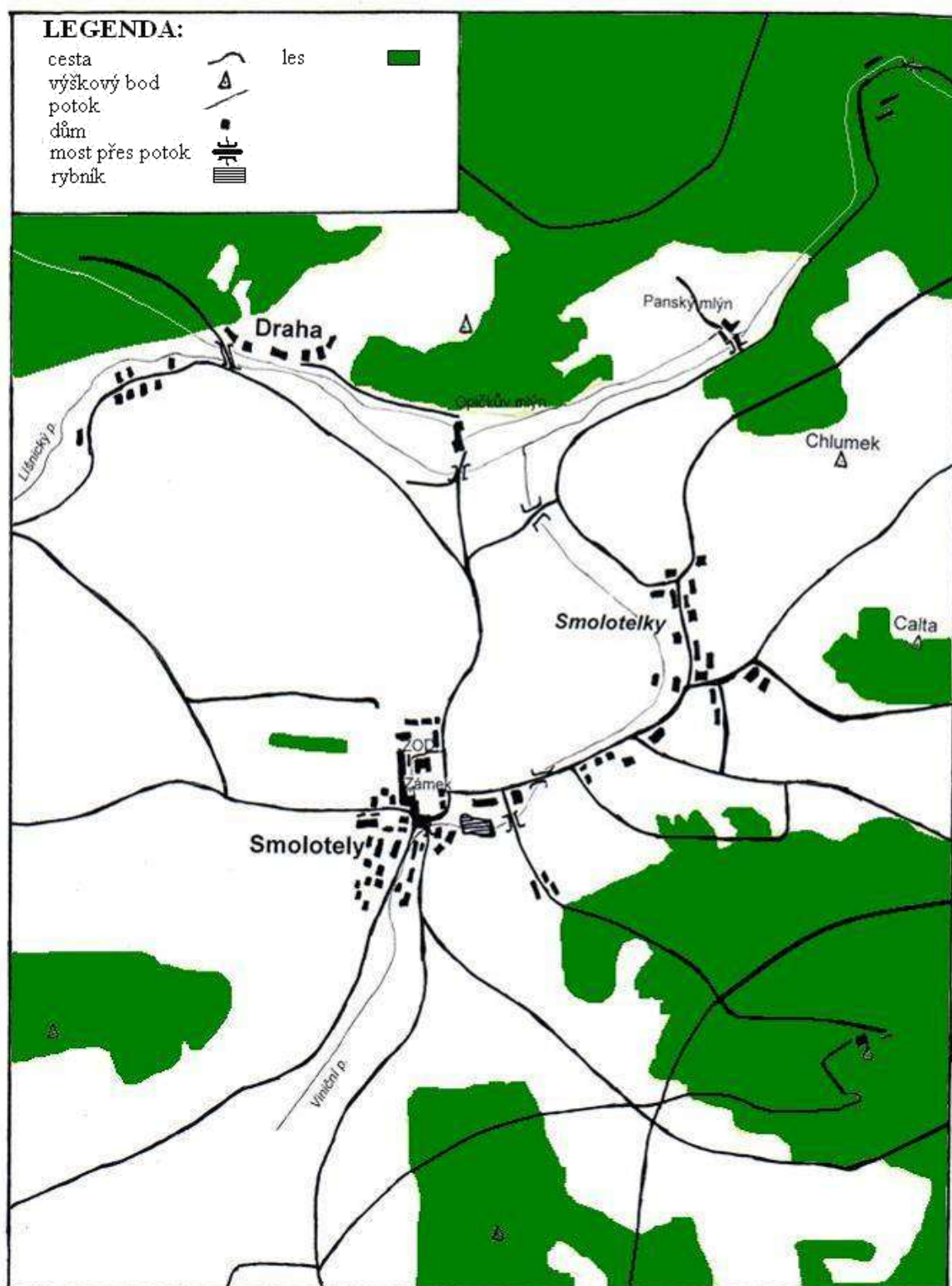
Obr. č. 5. První vojenské mapování 1764-1768 (autor: Matouš Bičák)

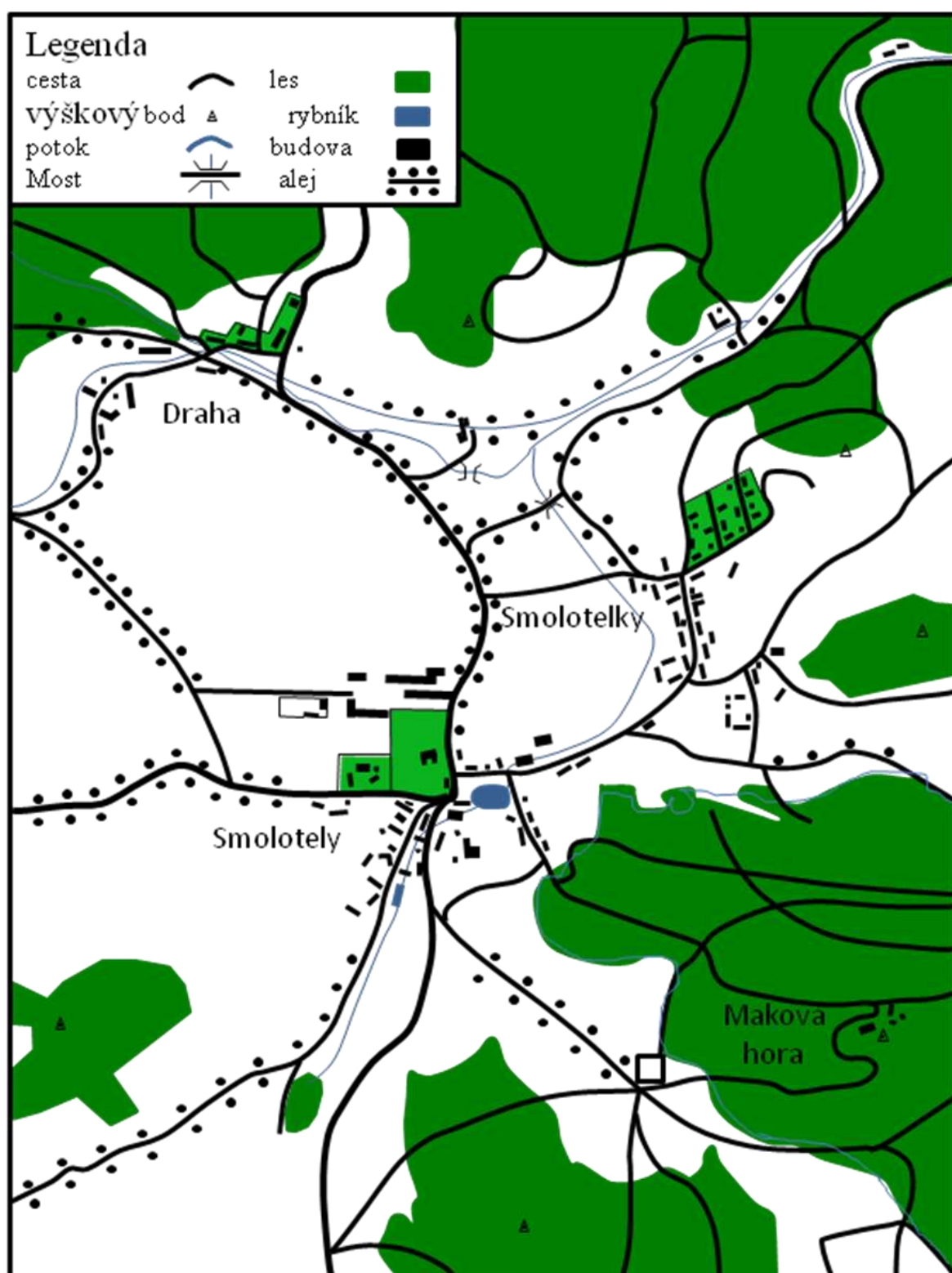
Obr. č. 6. Stablní katastr z roku 1826–1843 (autor: Jakub Jindra)

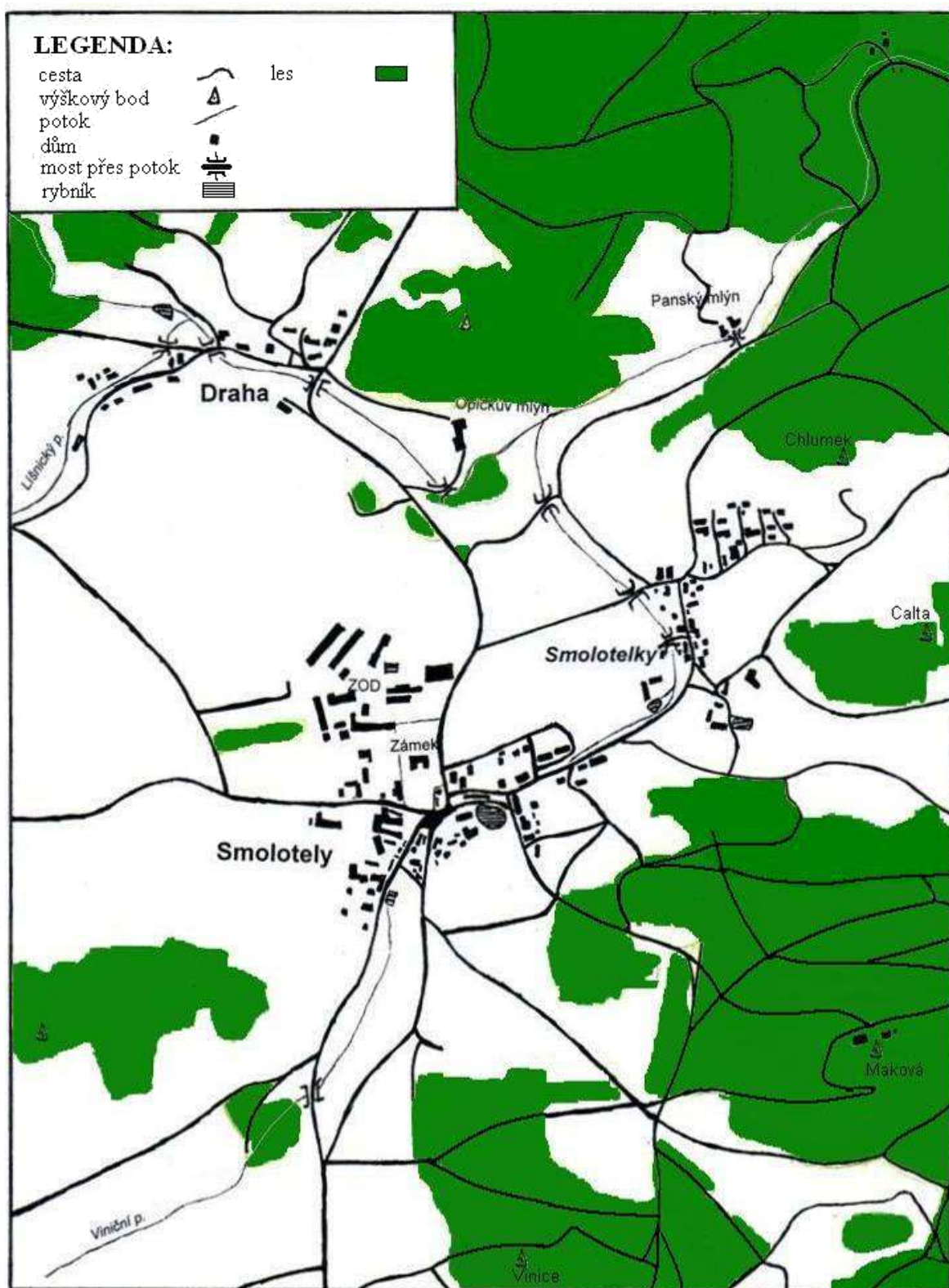
Obr. č. 7. Druhé vojenské mapování 1836-1852 (autor: Matouš Bičák)

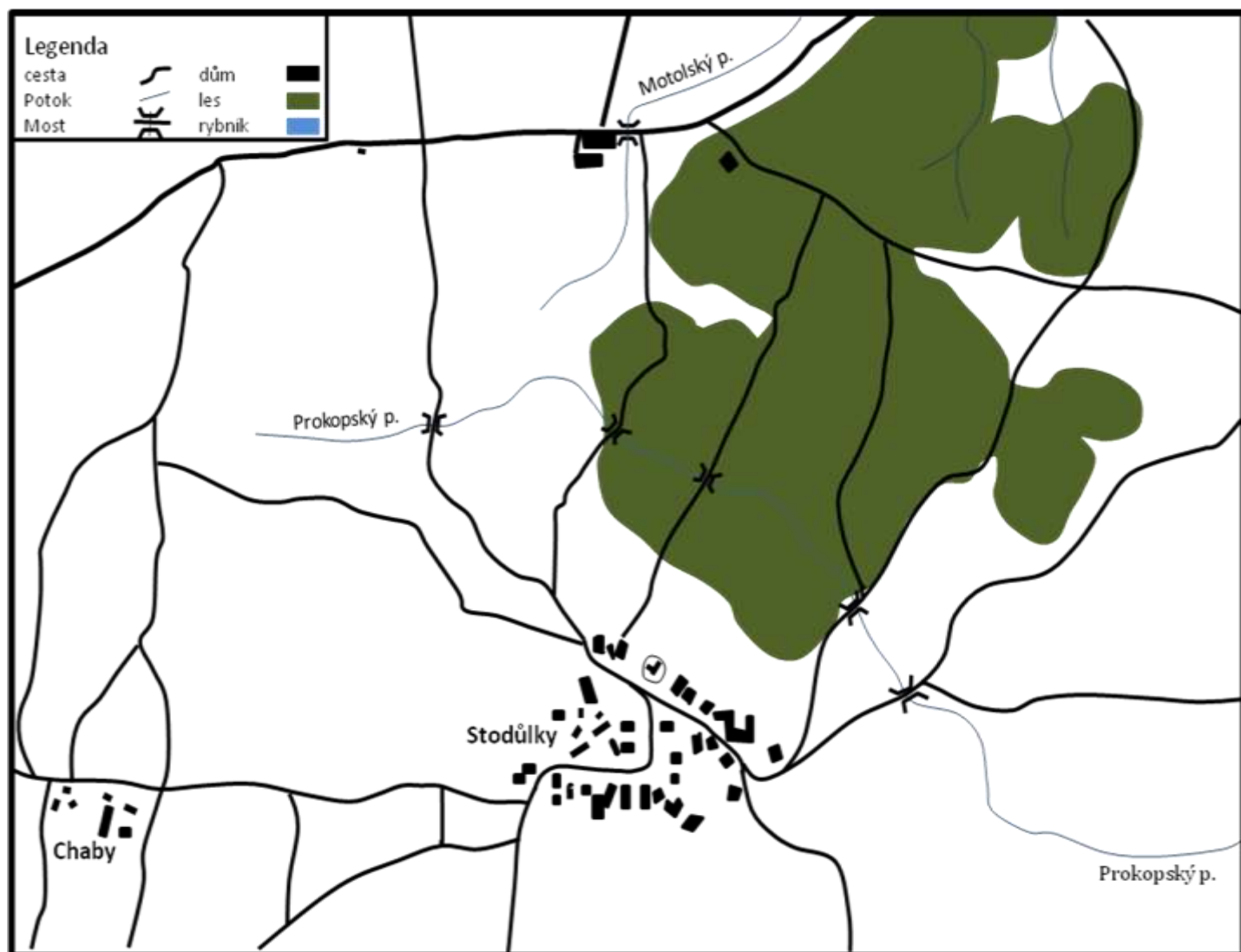
Obr. č. 8. Třetí vojenské mapování 1877-1880 (autor: Matouš Bičák)

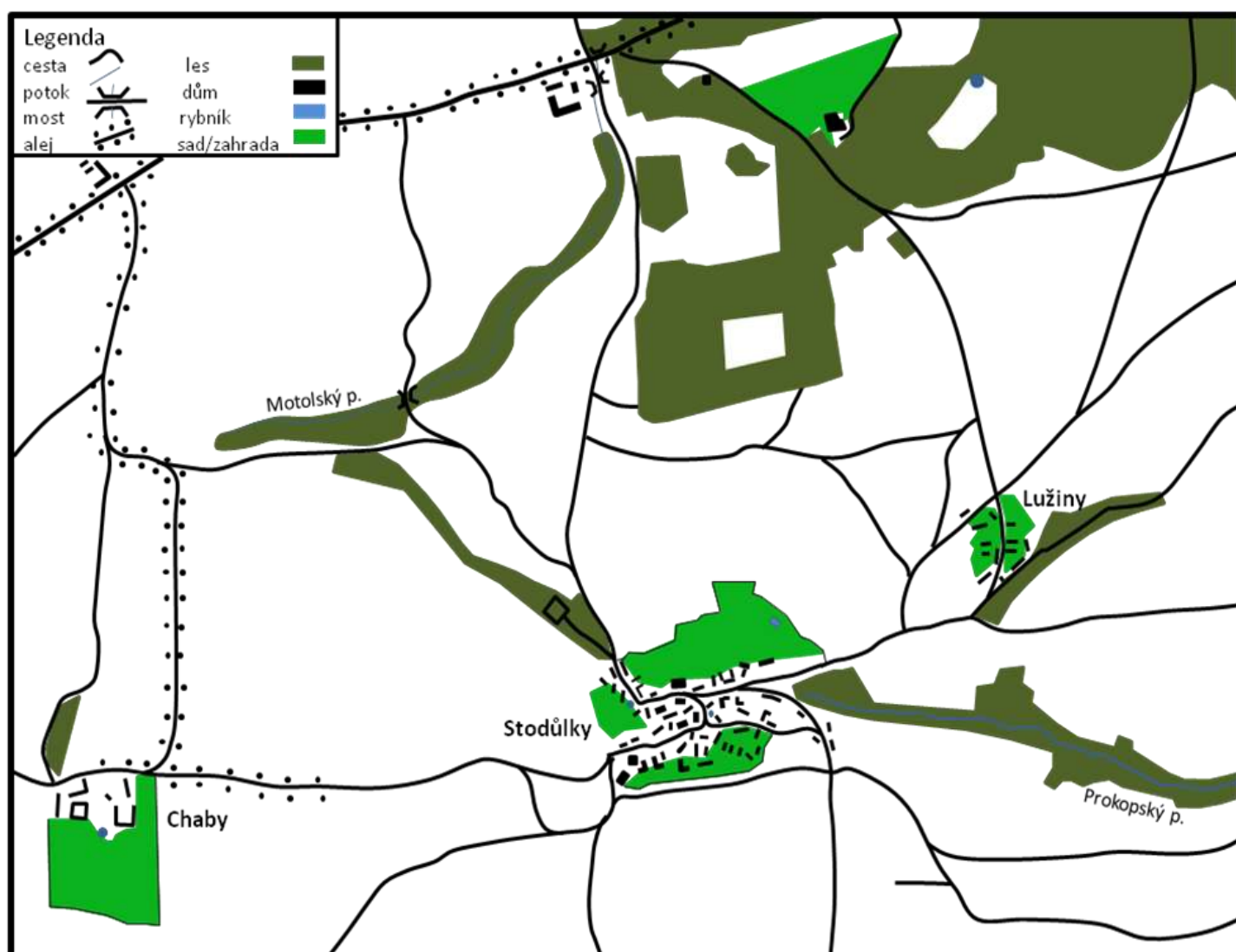
Obr. č. 9. Mapa z roku 1952 (autor: Jakub Jindra)

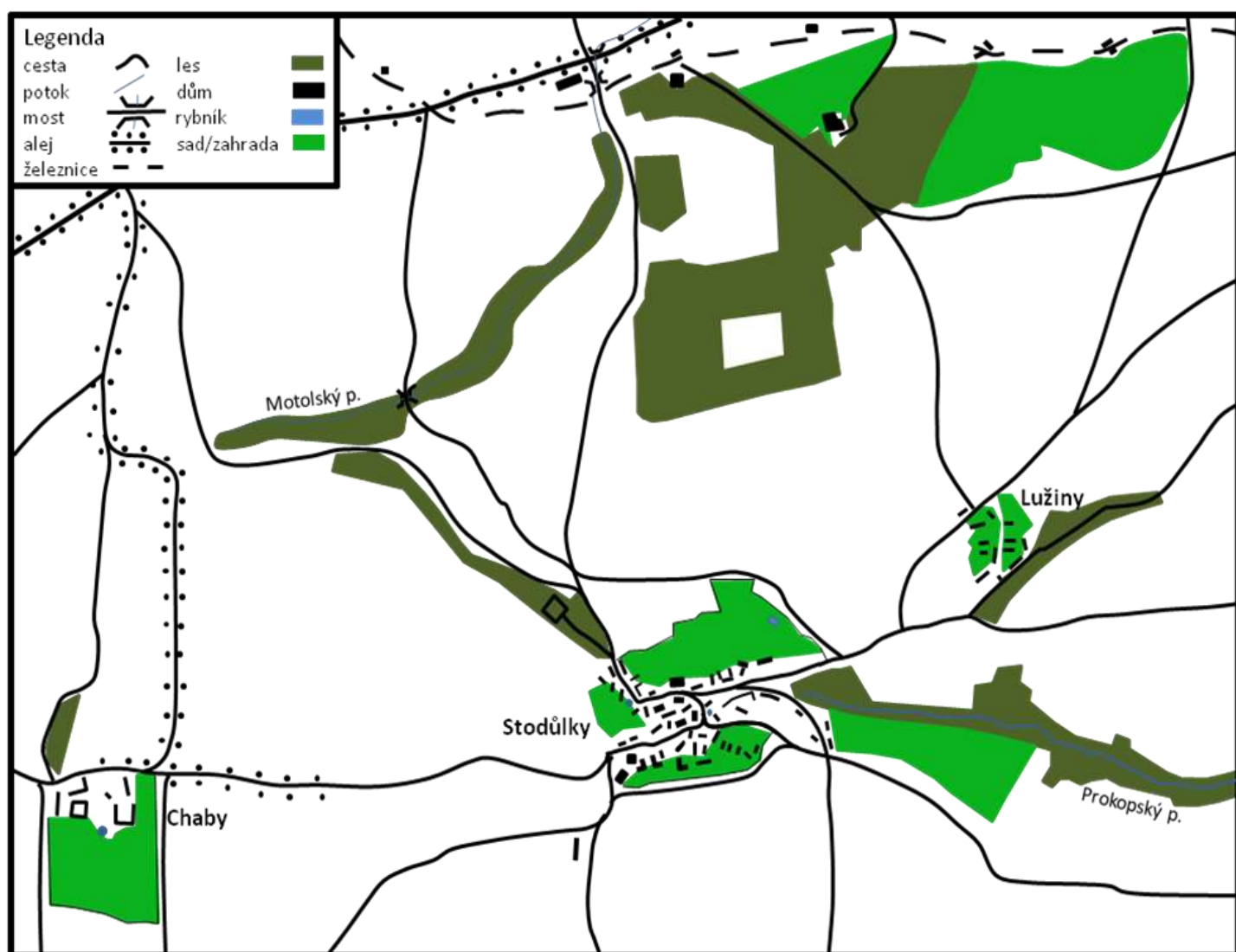
Obr. č. 10. Současný stav (autor: Matouš Bičák)

Obr. č. 11. První vojenské mapování 1764-1768 (autor: Jakub Jindra)

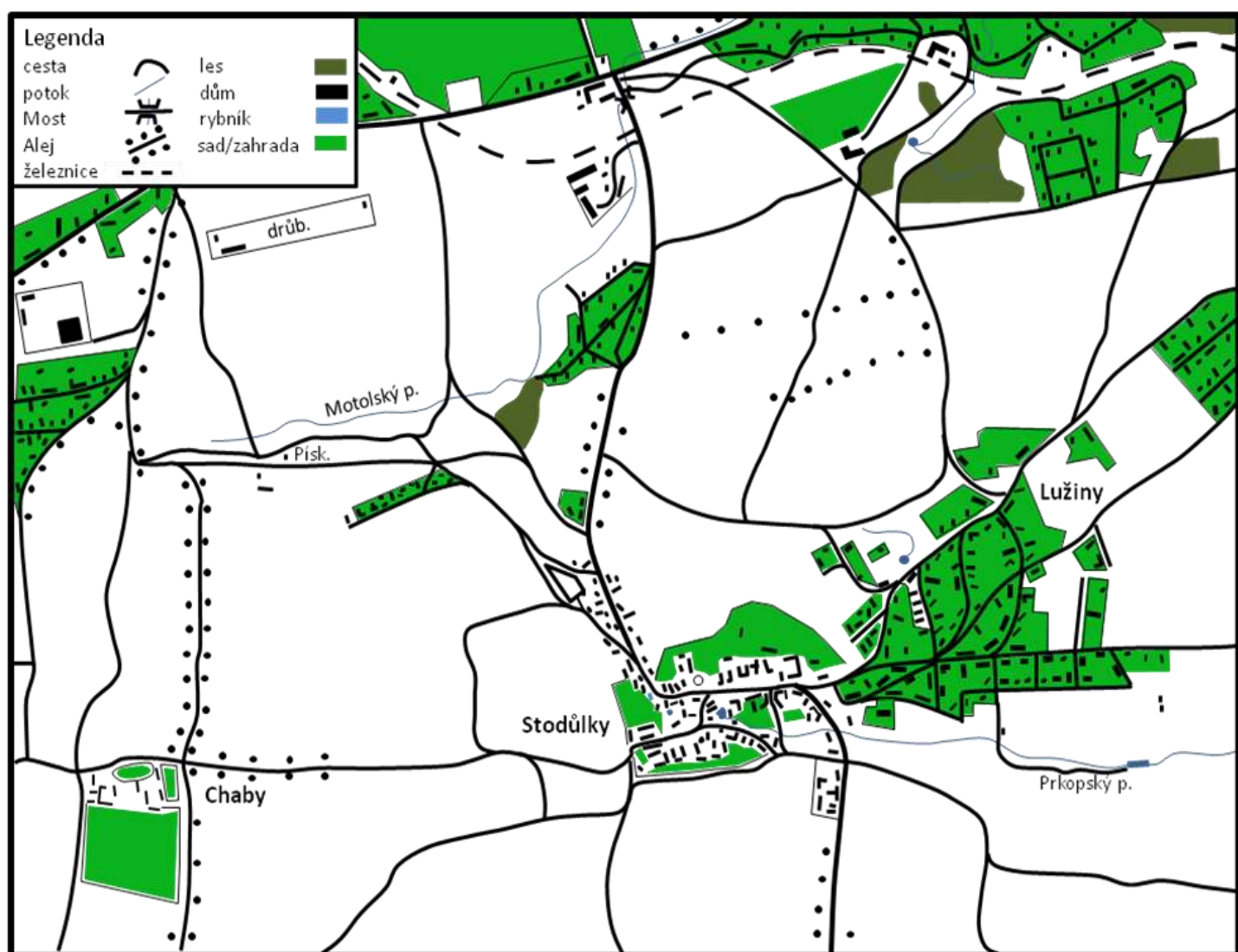
Obr. č. 12. Stablní katastr z roku 1826–1843 (autor: Jakub Jindra)

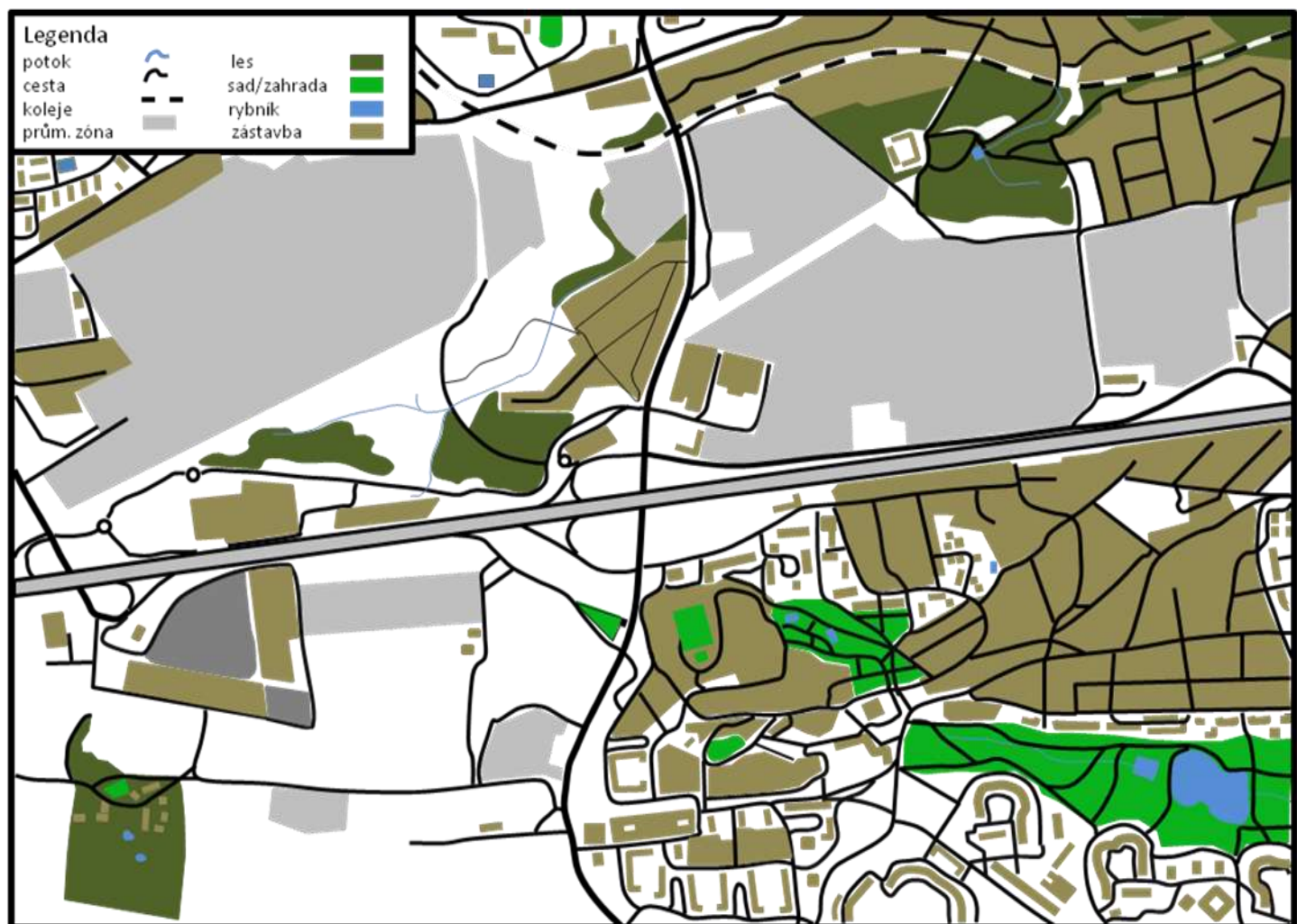
Obr. č. 13. Druhé vojenské mapování z roku 1836–1852 (autor: Jakub Jindra)

Obr. č. 14. Třetí vojenské mapování z roku 1877–1870 (autor: Jakub Jindra)

Obr. č. 15. Mapa z roku 1952 (autor: Jakub Jindra)

Obr. č. 16. Současný stav (autor: Jakub Jindra)

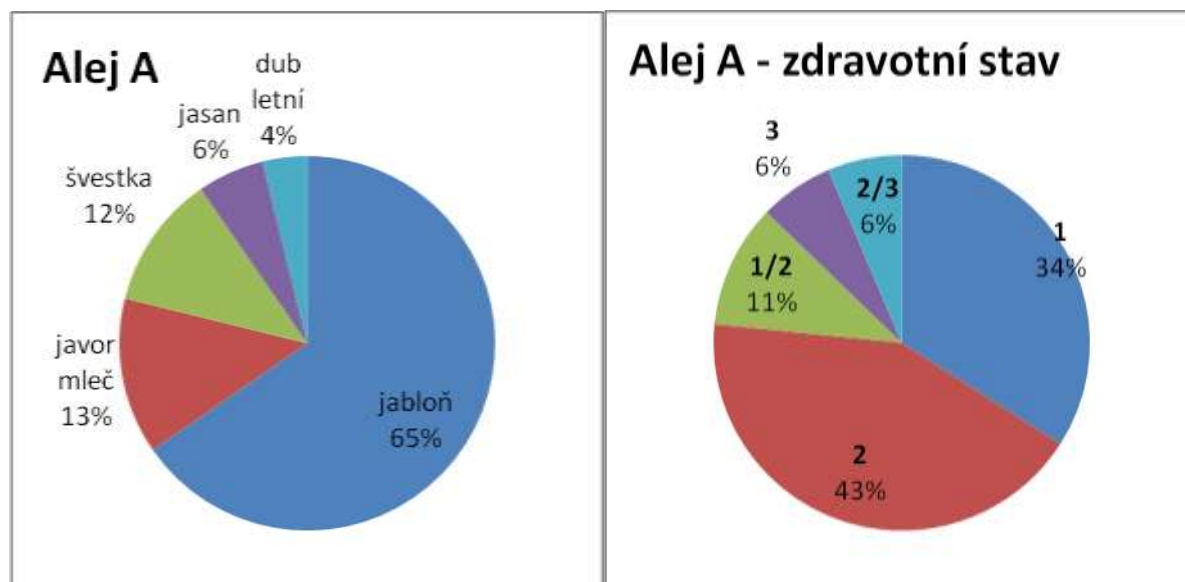
Podrobný popis alejí

Následující texty podrobně charakterizují jednotlivé aleje. Jejich poloha je zakreslena v mapě č. 2 ve Smolotelech a 4 ve Stodůlkách. Jednotlivé stromy i úseky bez stromů jsou zapsány v tabulce. Ke každé aleji přikládám graf zachycující její druhové složení a zdravotní stav.

Legenda k tabulce: A = označení aleje
 20 = pořadí stromu v aleji
 L/P = levá, nebo pravá strana aleje
 S/M = skupina stromů / mezera

Alej A

Alej A se vine okolo hlavní silnice na západ od Smolotel. Je dlouhá přibližně 662 m a tvoří ji 52 stromů (na obou stranách po 26 stromech). Alej je mladá, nově vysazená, ale jsou v ní i dva staré (přibližně 300 let) dub letní. Převážně je alej tvořena mladými jabloněmi, je zde i několik javorů m., jasanů a skupina švestek. Podrost je na obou stranách stejný. Není moc druhově bohatý, tvoří ho téměř jen kopřiva, tráva a místy nějaká obilnina z blízkého pole. Průměrný zdravotní stav je poměrně dobrý (2), téměř každý strom má ale okousané listy a některé prasklou kůru nebo částečně dutý kmen. Alej je poměrně prořídlá, na pravé straně stromy zabírají přibližně 44 % a na levé jen 25 % z celkové délky. Aleji připadá přibližně 0,78 stromu na 10 m.

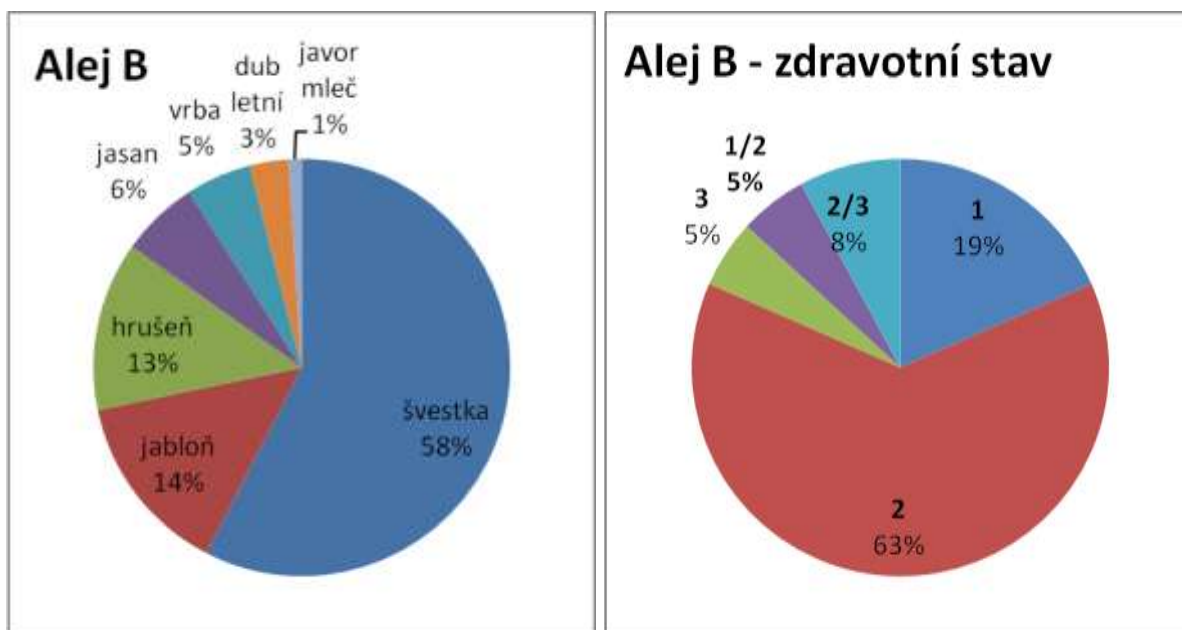
Strom	Druh	Průměr	Zdrav.	Délka	Poznámka
A1 L	dub letní	80	2		
A2 L	jasan	41	2-		
A3 LM				36 Kr	

A4 L	dub letní	80	2-		
A5 L	jasan	48	2/3		zarůstá mladými jasaný
A6 LM				46 Kr	
A7 L	jabloň	22	1/2		okousané listy
A8 LM				21 Kr	
A9 L	jabloň	20	2		
A10 L	jabloň	21	2-		
A11 LM				150 Kr	
A12 L	jabloň	20	3		sedřená kůra
A13 LM				11 Kr	
A14 L	jabloň	18	3		
A15 LM				28 Kr	
A16 L	jabloň	18	1-		okousané listy
A17 L	jabloň	20	2		
A18 LM				40 Kr	
A19 L	jabloň	39	1		prasklý kmen
A20 LM				26Kr	
A21 L	jabloň	21	2		
A22 LM				30 Kr	
A23 L	jabloň	30	1/2		
A24 L	javor mleč	17	1		
A25 LM				38 Kr	vzrostlé keře mirabelky
A26 L	javor mleč	20	1		
A27 L	jabloň	25	2-		
A28 L	jabloň	26	2		díra po uřízlé větvi
A29 LM				30 kr	
A30 L	jabloň	23	2		
A31 LM				52 Kr	
A32 L	jabloň	35	1/2		díra po uřízlé větvi
A33 LM				27 Kr	
A34 L	javor mleč	19	1		
A35 L	jabloň	31	1-		
A36 LM				30 Kr	
A37 L	jabloň	23	2-		
A38 LM				32 kr	
A39 L	jabloň	25	2-		
A40 P	jabloň	15	2		zarůstá bezem černým
A41 P	jasan	26	1		zarůstá mladými jasaný
A42 P	jabloň	15	1-		
A43 PM				24 kr	
A44 P	jabloň	29	1-		
A45 P	jabloň	20	2		okousané listy
A46 LS	švestka		1-	10+=6 / 11 kr	
A47 PM				100 Kr	
A48 P	jabloň	26	1/2		okousané listy

A49 PM				85 Kr	
A50 P	javor mleč	28	2		okousané listy
A51 P	javor mleč	28	1		
A52 P	jabloň	22	2		
A53 PM				78 Kr	
A54 P	jabloň	20	2		okousané listy
A55 PM				66 Kr	
A56 P	jabloň	34	2/3		okousané listy, díra v kmenu
A57 PM				36 Kr	
A58 P	jabloň	44	3		okousané listy, prasklý kmen
A59 PM				29 kr	
A60 P	jabloň	34	2-		dutý kmen
A61 P	jabloň	34	1-		
A62 PM				31 Kr	
A63 P	jabloň	22	1/2		okousané listy
A64 P	javor mleč	17	1		
A65PM				28	
A66 P	jabloň	21	2-		okousané listy
A67 P	jabloň	29	1-		okousané listy
A68 P	jabloň	30	1-		okousané listy
A69 P	jabloň	27	2		okousané listy
A70 P	jabloň	23	2/3		okousané listy, díra v kmenu
A71 PM				47 Kr	
A72 P	javor mleč	20	1		
A73 p	javor mleč	15	1		

Alej B

Přibližně 126 (na levé straně 88 a na pravé 38) lemuje cestu severozápadně od Smolotel k Parnímu mlýnu. Alej je přibližně dlouhá 523 m. Druhově převládají skupiny mladých švestek, dále jsou zde vzrostlé hrušně a jabloně. Místa i jasan, javor mleč a dub letní, na konci aleje je skupinka vrb. Zdravotní stav je dobrý (2). Podrost je na obou stranách tvořen lučními rostlinami – kopretina, jetel a zvonek, v keřovém patru převládá růže šípková s bezem černým. V této aleji zabírají stromy na pravé straně přibližně 45,5 % a na levé 23,5 % z celkové délky aleje. Aleji připadá přibližně 2,42 stromů na 10 m.

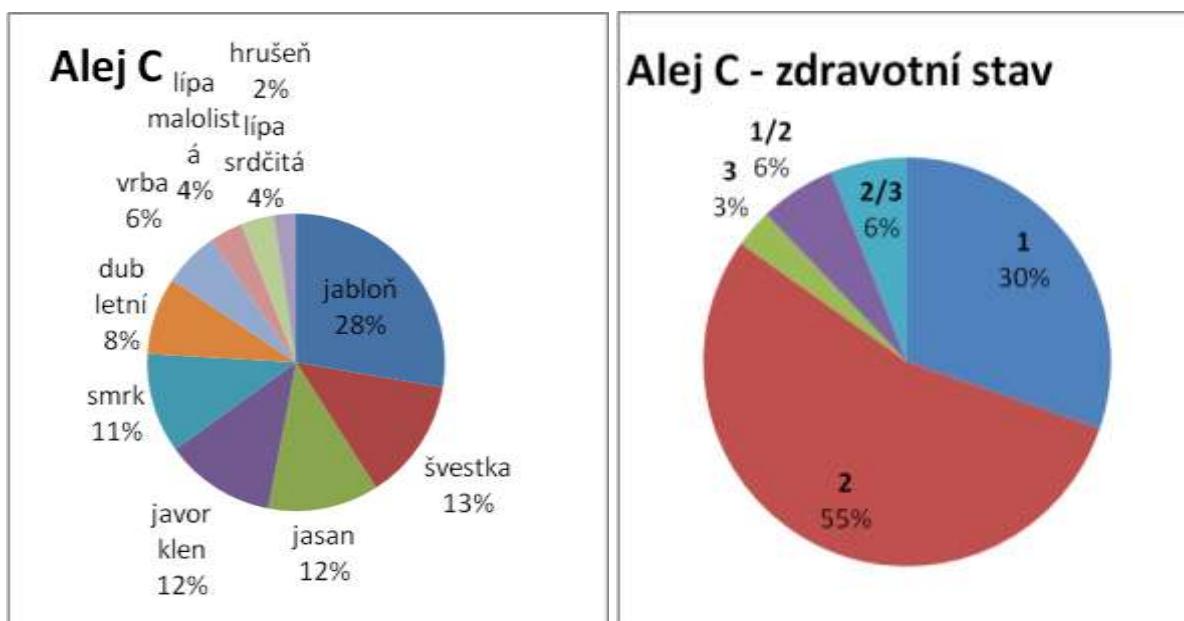
Strom	Druh	průměr (cm)	Zdrav.	Délka	Poznámka
B1 L	hrušeň	29	1		
B2 LM				30 Kr	
B3 L	švestky		3-	10+=10 / 39 Kr	zarůstá šípkem a bezem černým
B4 L	jabloň	15	3		zarůstá šípkem a mladou švestkou
B5 L	jasan	23	1		zarůstá šípkem
B6 L	hrušeň	40	1		zarůstá šípkem a bezem černým
B7 LS	švestka		2	10+=3 / 17 Kr	zarůstá šípkem a mladou švestkou
B8 L	hruška	26	1		mladý javor mleč
B9 L	javor mleč	20	1-		zarůstá šípkem
B10 L	dub letní	20	2		
B11 LS	švestka		2-	10+=3 / 17 Kr	zarůstá šípkem a bezem černým
B12 LM				26 Kr	
B13	hrušeň		2	10+=3 / 16 Kr	prasklý kmen, zarůstá šípkem

LS					
B14 LS	švestky		2	10+=3 / 13 Kr	zarůstá šípkem
B15 L	hrušeň	20	2/3		
B16 LM				21 Kr	
B17 LS	švestka		2	10+=3 / 18 Kr	zarůstá šípkem a bezem černým
B18 L	jabloň	40	2		
B19 LM				25 KR	
B20 L	hrušeň	58	2		zarůstá šípkem, bezem černým a mladým dubem I.
B21 L	jabloň	28	2-		
B22 LS	švestky		2/3	10+=8 / 40 Kr	zarůstá šípkem, bezem černým a mladým dubem I.
B23 L	dub letní	22	2-		zarůstá šípkem
B24 LS	hrušeň		2	10+=3 / 13 Kr	zarůstá šípkem
B25 LM				46 Kr	
B26 LS	švestky		2	10+=9 / 25 Kr	zarůstá šípkem, bezem černým a mladým dubem I.
B27 LS	jasan		1	10+=1 / 11 Kr	zarůstá šípkem a bezem černým
B28 LS	dub I., jasan		2-	10+=30 / 130 Kr	zarůstá šípkem, bezem černým a hlohem, ojedinělá borovice I. či smrk
B29 PM				38 Kr	
B30 P	hrušeň	30	2		
B31 PM				70 Kr	
B32 PS	jabloně		2-	10+=5 / 20 Kr	zarůstají šípkem
B33 P	jabloň	36	2-		
B34 PM				41 Kr	
B35 PS	švestka		2	10+=5 / 10 Kr	
B36 PS	jabloň, švestka	j = 36	2-	10+=2 / 10 Kr	zarůstají šípkem
B37 PM				35 Kr	vzrostlé keře šípku
B38 P	jabloň	20	2		zarůstá šípkem
B39 PM				24 Kr	vzrostlé keře šípku
B40 PS	švestky		1-	10+=10 / 20 Kr	zarůstá šípkem
B41 P	jabloň	40	2		zarůstá hlohem
B42 P	švestka	20	2/3		zarůstá šípkem

B43 P	jabloň	36	2-		zarůstá šípkem a malým dubem l.
B44 P	jabloň	27	1/2		zarůstá bezem černým
B45 PM				77 Kr	vzrostlé keře šípku a mladé třešně
B46 P	jasan	21	2		zarůstá šípkem a hlohem
B47 P	jasan	27	2		zarůstá šípkem a hlohem
B48 PS	jasan, hruška		1/2	10+=2 / 13 Kr	zarůstá šípkem, bezem černým a mladými hruškami
B49 PS	vrba		2	10+=5 / 22 Kr	zarůstá šípkem, ojedinělý mladý jírovec a topol osika

Alej C

Alej C se 125 (na levé straně 93, a na pravé 32) je na hlavní silnici vedoucí směrem na sever přes Drahu. Je dlouhá přibližně 767 m. Tato alej je poměrně druhově bohatá, převládá jabloň s příměsí dubu letního, hrušně, švestky, lípy malolisté, smrku ztepilého, jasanu, javoru klenu a na jednom místě vrby. Průměrný zdravotní stav je dobrý (2), ale některé stromy mají uřezané větve a po nich díry v kmeni. Podrost tvoří převážně růže šípková, bez černý a místy hloh, v bylinném patru luční rostliny – jetel, kopretina, zvonek, chrpa a ruderaly – kopřiva, svízel přitula a bršlice kozí noha. Aleji C z celkové délky stromy zabírají přibližně 83 % na pravé straně a 66 % na levé. Aleji připadá přibližně 1,64 stromů na 10 m.

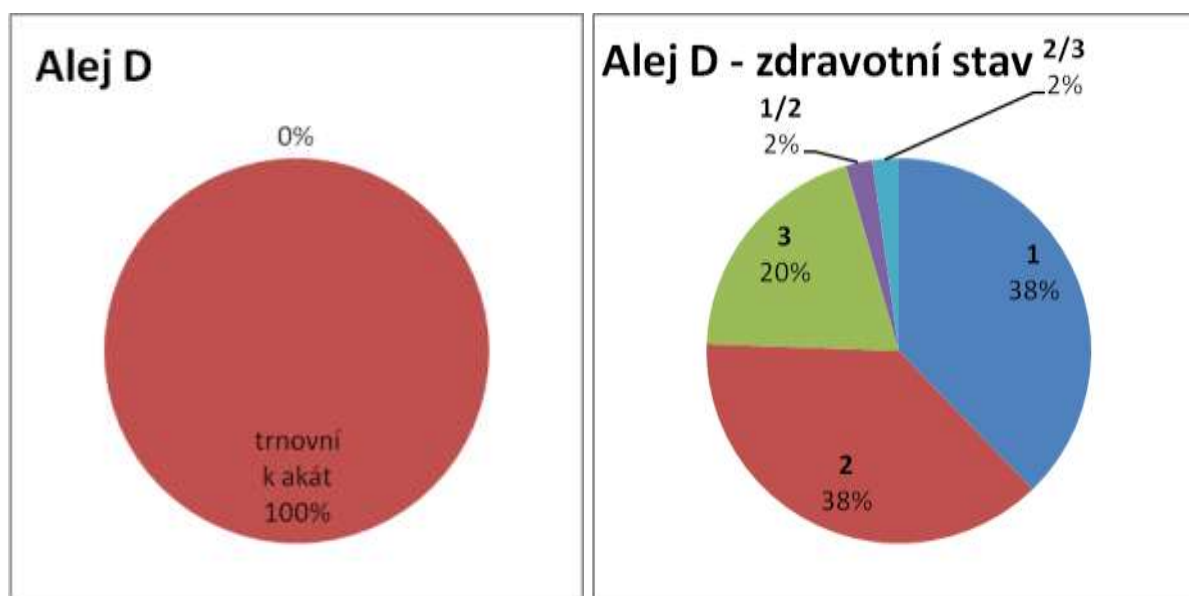

Strom	Druh	Průměr (cm)	Zdrav.	Délka	Poznámka
C1 LM				124 Kr	
C2 L	jabloň	20	2		zarůstá bezem černým
C3 LS	lípa malolistá		1-	10+2 / 13 Kr	zarůstá mirabelkou
C4 LM				80 Kr	
C5 L	jabloň	38	2		díra v kmeni po větvi
C6 LM				163 Kr	
C7 L	dub letní	30	1/2		zarůstá šípkem
C8 L	letní	27	2		okousané listy, zarůstá mirabelkou a šípkem
C9 L	dub letní	28	1-		okousané listy, zarůstá ml. duby l. a trnkou
C10 L	jabloň	37	2		okousané listy
C11 L	jabloň	30	2		zarůstá šípkem a trnkou
C12 L	dub letní	34	1		zarůstá hlohem a mladým dubem l.

C13 L	jabloň	37	2		zarůstá trnkou, mladým dubem l. a třešní
C14 LS	smrk, dub l.		2	10+=6 / 15 Kr	zarůstá bezem černým a šípkem
C15 LS	lípa srdčitá, jasan, smrk		2	10+=40 / 60 Kr	zarůstá bezem černým, lípa má okousané listy
C16 LS	vrba		1	10+=30 / 50 Kr	zarůstá bezem č., mladou vrbou a ruderály
C17 LM				135 Kr	
C18 L	jabloň	25	1-		
C19 L	jabloň	27	2		
C20 L	jabloň	28	2		
C21 LM				30 Kr	
C22 L	hrušeň	26	2/3		
C23 LM				31 Kr	
C24 L	jabloň	27	2/3		
C25 LM				44 Kr	
C26 L	jabloň	26	2		
C27 P	jabloň	31	3		uřízlá část kmene
C28 P	jabloň	32	2		uřízlá část kmene
C29 PM				85 Kr	
C30 P	jabloň	47	2-		uřízlá část kmene
C31 PM				37 Kr	
C32 P	jabloň	31	2		okousané listy
C33 P	jabloň	47	2-		napadena chorošem
C34 PS	javor klen		1	10+=10 / 6 Kr	
C35 P	lípa malolistá	80	1-		rozvětvena do tří kmenů
C36 PM				250 Kr	
C37 P	hrušeň	23	2		mladé hrušně
C38 PS	švestka		2	10+=10 / 40 kr	příměs jasanu, akátu, smrku, bezu černého a šípku, výběžek remízku
C39 PM				91 Kr	
C40 PS	jabloň, švestka		2	10+=15 / 45 Kr	okousané listy
C41 PM				95 Kr	vzrostlé keře šípku a hlohu
C42 P	jabloň	35	1-		
C43 PM				120 Kr	
C44 P	jabloň	40	1/2		
C45 PM				35 Kr	
C46 P	jabloň	36	1-		
C47 P	jabloň	34	1-		
C48 P	jabloň	34	2		
C49 PM				50 Kr	

Alej D

Alej D lemuje starou křížovou cestu vedoucí na Makovou horu asi 130 m dlouhou, kterou už zarostl les. Alej tvoří velmi staré akáty dovezené z Ameriky. Akátů je 45, na levé straně 20 a na pravé 25. Průměrní zdravotní stav je (2/3), stromy mají často popraskané a dutá kmeny. Podrost je silně ruderalizován převážně kopřivou, svízelem přitulou, netýkavkou, vlaštovičником, bršlicí kozí nohou, kakostem smrdutým a místy se vyskytují mladé duba letní z lesa. Této aleji se zcela vyhnulo kácení nemocných stromů a tak jí dnes na obou stranách zabírají stromy přibližně 100 % z celkové délky. Aleji připadá přibližně 3,46 stromů na 10 m.

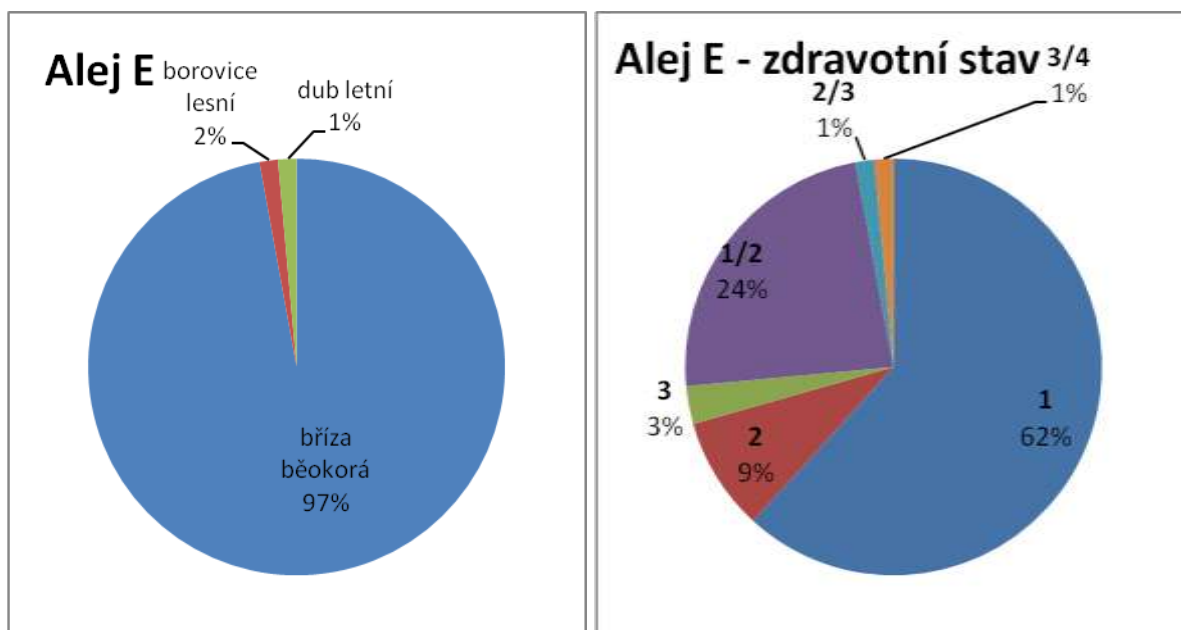
Strom	Druh	Průměr	Zdrav.	Délka	Poznámka
D1 L	trnovník akát	38	1-		
D2 L	trnovník akát	45	1		
D3 L	trnovník akát	40	1		
D4 L	trnovník akát	24	2		
D5 L	trnovník akát	44	3		prasklý kmen
D6 L	trnovník akát	9	3		
D7 L	trnovník akát	23	3		místy dutý kmen
D8 L	trnovník akát	30	2		díra v kmeni
D9 L	trnovník akát	30	2		místy dutý kmen
D10 L	trnovník akát	45	1-		

D11 L	trnovník akát	30	1		
D12 L	trnovník akát	33	1		místy dutý kmen
D13 L	trnovník akát	32	1-		
D14 L	trnovník akát	33	2-		
D15 L	trnovník akát	33	3		
D16 L	trnovník akát	32	1		
D17 L	trnovník akát	36	3		část kmene je prohnílá - dutá
D18 L	trnovník akát	44	1/2		
D19 L	trnovník akát	26	2		
D20 L	trnovník akát	27	1		
D21 P	trnovník akát	30	2		
D22 P	trnovník akát	30	1		část kmene je prohnílá - dutá
D23 P	trnovník akát	33	1		
D24 P	trnovník akát	23	1-		
D25 P	trnovník akát	34	1		
D26 P	trnovník akát	14	1-		
D27 P	trnovník akát	32	1-		
D28 P	trnovník akát	22	1		
D29 P	trnovník akát	28	2		
D30 P	trnovník akát	27	2		
D31 P	trnovník akát	34	1		částečně dutý kmen
D32 P	trnovník akát	30	3		kmen místy dutý bez kůry
D33 P	trnovník akát	34	3		místy dutý kmen
D34 P	trnovník akát	31	2		kmen místy bez kůry
D35 P	trnovník akát	32	2		popraskaná kůra
D36 P	trnovník akát	28	3-		místy dutý kmen
D37 P	trnovník akát	26	2/3		prasklý kmen

D38 P	trnovník akát	27	2-		
D39 P	trnovník akát	32	2		
D40 P	trnovník akát	21	2		
D41 P	trnovník akát	20	2		
D42 P	trnovník akát	15	2-		
D43 P	trnovník akát	25	2		popraskaná kůra, místy dutý kmen
D44 P	trnovník akát	24	2-		popraskaná kůra, místy dutý kmen
D45 P	trnovník akát	33	3		popraskaná kůra, místy dutý kmen

Alej E

Alej E lemuje cestu vedoucí na jih od Smolotel ke hřbitovu, je dlouhá přibližně 568 m a má 70 stromů (38 na pravé straně a 32 na levé). Tvoří ji zejména bříza bělokorá s příměsí jednoho dubu letního a borovice lesní. Průměrný zdravotní stav je 1/2, jen několik stromů má sedřenou kůru nebo jsou seschlé. Podrost tvoří jen málo lučních rostlin – kopretina, jetel a zvonek, v keřovém patru ojediněle růže šípková. Aleji dnes stromy zabírají přibližně 59 % na pravé straně a na levé 39 % a celkové délky. Aleji přibližně připadá 1,25 stromů na 10 m.

Strom	Druh	Průměr	Zdrav.	Délka	poznámka
E1 P	bříza bělokorá	26	1-		
E2 P	bříza bělokorá	30	1-		
E3 P	bříza bělokorá	25	1/2		sedřená kůra
E4 P	bříza bělokorá	33	1/2		sedřená kůra
E5 P	bříza bělokorá	41	1		
E6 P	bříza bělokorá	32	1/2		
E7 P	bříza bělokorá	25			
E8 P	bříza bělokorá	25	1/2		
E9 PM	bříza bělokorá			40 Kr	
E10 P	bříza bělokorá	23	1		

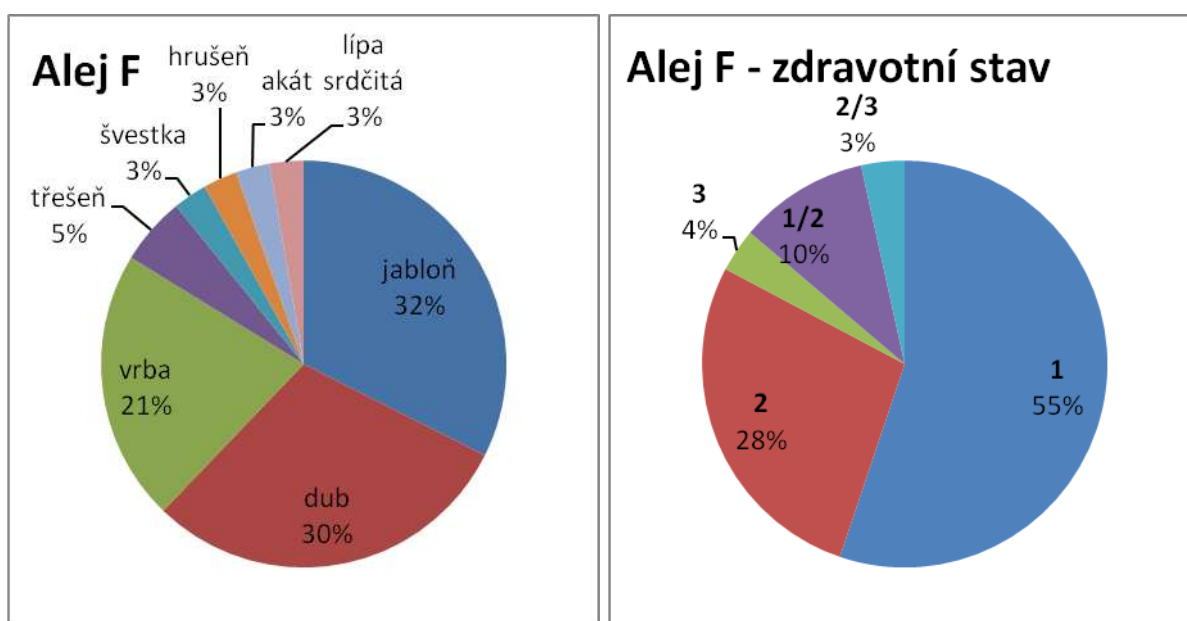
E11 P	bříza bělokorá	24	1/2		
E12 P	bříza bělokorá	30	1		
E13 P	bříza bělokorá	29	1-		
E14 P	bříza bělokorá	28	1-		
E15 P	bříza bělokorá	25	1		
E16 P	bříza bělokorá	27	1		
E17 P	bříza bělokorá	23	1/2		okousané listy
E18 P	bříza bělokorá	30	2		prasklý kmen
E19 P	bříza bělokorá	25	3		odseklá část kůry
E20 P	bříza bělokorá	22	3/4		
E21 P	bříza bělokorá	19	2		
E22 P	bříza bělokorá	19	1/2		
E23 P	bříza bělokorá	22	1/2		
E24 P	bříza bělokorá	33	1		
E25 P	bříza bělokorá	28	1		
E26 P	bříza bělokorá	27	1		
E27 PM				30 Kr	
E28 P	bříza bělokorá	25	1/2		
E29 PM					
E30 P	bříza bělokorá	27	1-		
E31 PM					
E32 P	bříza bělokorá	29	1		
E33 P	bříza bělokorá	30	1		
E34 P	bříza bělokorá	27	1		
E35 P	bříza bělokorá	32	1		
E36 P	bříza bělokorá	31	1-		
E37 P	bříza bělokorá	39	1/2		
E38 P	bříza	40	1-		

	bělokorá				
E39 P				43 kr	
E40 PM	bříza bělokorá	25	1-		
E41 P				30 kr	
E42 PM	bříza bělokorá	24	3		
E43 P	bříza bělokorá	23	2		
E44 PM				61 Kr	
E45 P	bříza bělokorá	25	1		
E46 PM				40 Kr	
E47 L	bříza bělokorá	23	1		
E48 LM				15 Kr	
E49 L	bříza bělokorá	22	1		
E50 LM				20 kr	
E51 L	bříza bělokorá	21	2-		
E52 L	bříza bělokorá	30	1-		
E53 L	bříza bělokorá	27	1		
E54 L	bříza bělokorá	15	1/2		sedřená kůra
E55 LM				65 Kr	
E56 L	bříza bělokorá	30	1		
E57 L	bříza bělokorá	19	1		
E58 LM				30 Kr	
E59 L	bříza bělokorá	26	1/2		
E60 L	bříza bělokorá	25	1/2		
E61 LM				52 kr	
E62 L	bříza bělokorá	33	1		
E63 L	bříza bělokorá	28	2-		
E64 L	bříza bělokorá	31	1		
E65 L	borovice lesní	26	1		
E66 L	dub letní	11	1		
E67 LM				73 Kr	
E68 L	bříza bělokorá	23	1		
E69 L	bříza	25	1-		

	bělokorá				
E70 L	bříza bělokorá	26	1-		
E71 L	bříza bělokorá	25	1-		
E72 L	bříza bělokorá	30	1/2		mladý dub I.
E73 LM				40 Kr	
E74 L	bříza bělokorá	34	1/2		
E75 L	bříza bělokorá	19	1		
E76 L	bříza bělokorá	31	1		
E77 LM				70 kr	
E78 L	bříza bělokorá	17	1		
E79 L	bříza bělokorá	12	1-		
E80 L	bříza bělokorá	30	1/2		
E81 L	bříza bělokorá	18	1		
E82 LM				32 kr	
E83 L	bříza bělokorá	21	2		
E84 LM				23 kr	
E85 L	bříza bělokorá	20	1-		
E86 L	bříza bělokorá	24	1		
E87 L	bříza bělokorá	22	2/3		

Alej F

Alej F lemuje odbočku z hlavní silnice severně od Smolotel směrem na Smolotelky, část této cesty je již zaniklá. Přibližně 298 m je alej dlouhá a má 49 stromů (na levé straně 8 a na pravé 41). Alej tvoří převážně dub letní a jabloň s příměsí třešně, jasanu, hrušně, švestky, lípy srdčité, poblíž potoka vrby a jednoho akátu. Podrost je silně ruderalizován kopřivou, svízelem přitulou, bršlicí kozí nohou a kakostem smrdutým, v keřovém patru převládá mirabelka s příměsí bezu černého, růže šípkové a hlohu. Průměrný zdravotní stav je zde 1/2, jen některé stromy mají okousané listy. V aleji F dnes stromy zabírají přibližně 60 % na pravé a 92 % na levé straně z celkové délky. Aleji přibližně připadá 1,68 stromů na 10 m.

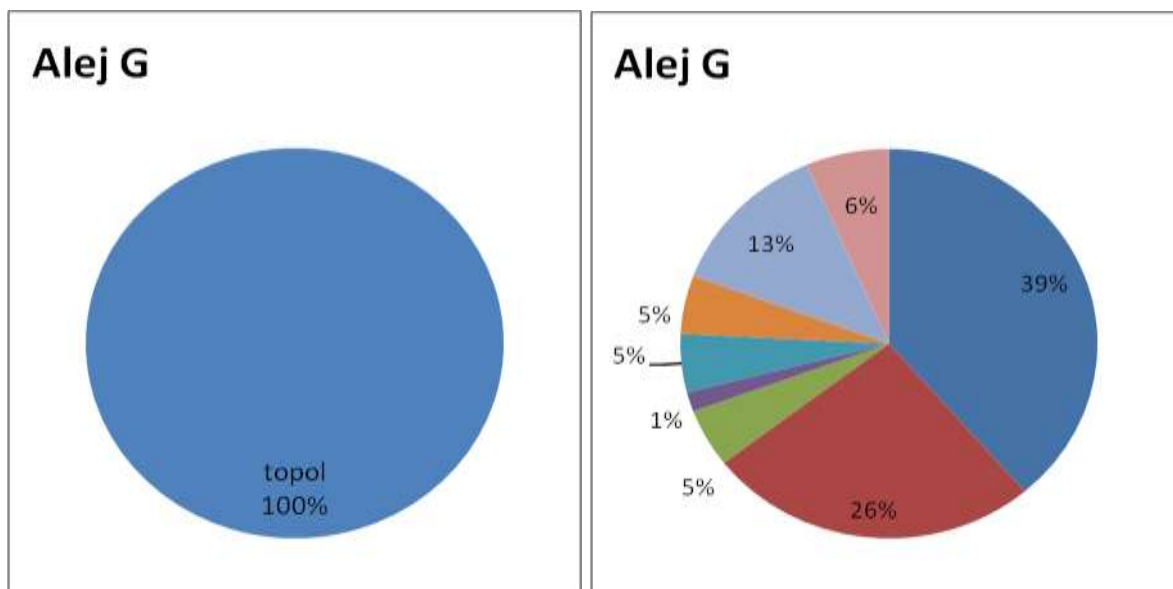

Strom	Druh	průměr	zdrav	Délka	Poznámka
F1 LS	trnovník akát		2	10+=6 / 22 Kr	část remízku, zarůstá šípkem
F2 LM				75 Kr	
F3 LS	hrušeň, mirabelka		1	10+=0 / 60 Kr	vzrostlé keře mirabelky s jednou třešní
F4 L	dub letní	20	1-		
F5 L	dub letní	17	1/2		zarůstá mirabelkou
F6 LM				36 Kr	vzrostlé keře mirabelky
F7 P	dub letní	20	1		zarůstá mirabelkou
F8 PS	jasan, dub letní		1	10+=0 / 22 Kr	Keře špendlíku zarostli mladý jasan a dub l.
F9 P	jabloň	30	1-		zarůstá špendlíkem
F10 P	třešeň	27	1		
F11 P	třešeň	10	1		
F12 P	jabloň	15	3		okousané listy, mladý dub l. a třešeň

F13 P	dub letní	30	1		zarůstá mirabelkou, šípkem a mladým dubem I.
F14 PS	lípa srdčitá, švestka		2	10+=3 / 20 Kr	zarůstá mirabelkou a mladým Dubem I.
F15 P	dub letní	35	1-		
F16 P	dub letní	33	1-		zarůstá mirabelkou a bezem červeným
F17 P	jabloň	28	2-		
F18 PS	dub letní		1	10+=6 / 12 Kr	
F19 P	jabloň	20	2		
F20 P	dub letní	30	1		zarůstá několika mladými duby I.
F21 P	dub letní	38	2		díra do kmene po uřízlé větvi
F22 P	dub letní	32	1/2		
f23 P	dub letní	20	1-		zarůstá mladými duby I.
F24 P	jabloň	39	1-		
f25 PM				30 Kr	vzrostlé keře mirabelky a bezu černého
F26 P	jabloň	28	1/2		zarůstá mirabelkou a bezem černým
F27 P	jabloň	26	1/3		zarůstá bezem černým
F28 P	jabloň	30	2/3		zarůstá bezem černým
F29 PS	vrba		2	10+=8 / 30 Kr	zarůstá šípkem a hlohem
F30 P	jabloň	32	1		zarůstá hlohem
F31 P	jabloň	20	2		
F32 P	jabloň	28	2		
F33 P	jabloň	31	1		

Alej G

Alej G lemuje 305 m Jeremiášovi ulice ve Stodůlkách. Je tvořena 62 topoly osika, ale jen na levé straně. Podrost je tvořen jen pámelníkem. Průměrný zdravotní stav je dobrý (2), ale většina stromů je nemocných listy. Z celkové délky aleje G stromy zabírají přibližně 62 %. Aleji dnes přibližně připadá 2,06 stromů na 10 m.

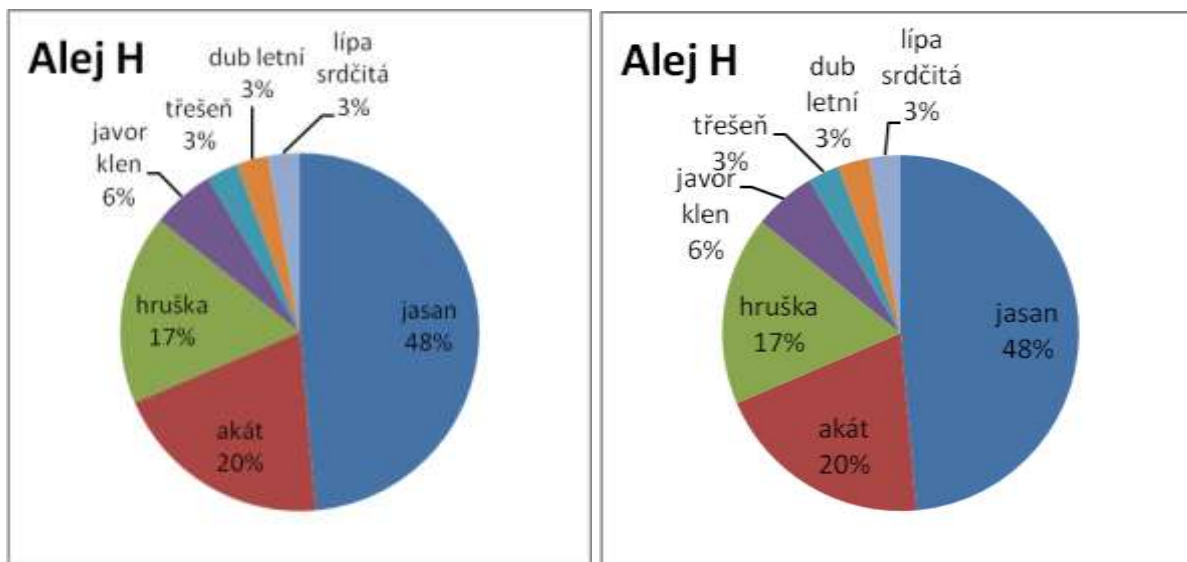
Strom	Druh	Průměr	Zdrav.	Délka	Poznámka
G1 L	topol osika	44	1-		okousané listy
G2 L	topol osika	45	1		
G3 L	topol osika	24	1		
G4 L	topol osika	32	1		
G5 LM				25 Kr	mladý topol
G6 L	topol osika	30	1		napadené listy
G7 L	topol osika	15	1		
G8 L	topol osika	27	3/4		napadené listy
G9 L	topol osika	16	2		
G10 L	topol osika	27	1		
G11 L	topol osika	11	3/4		napadené listy
G12 L	topol osika	35	1		
G13 L	topol osika	16	2		

G14 L	topol osika	25	2/3		
G15 L	topol osika	24	2		
G16 L	topol osika	16	2		napadené listy
G17 L	topol osika	28	3		napadené listy
G18 L	topol osika	22	3		napadené listy
G19 L	topol osika	27	1		
G20 L	topol osika	14	3/4		
G21 L	topol osika	22	1-		napadené listy
G22 L	topol osika	17	2		napadené listy
G23 L	topol osika	23	1/2		napadené listy
G24 L	topol osika	28	1		
G25 L	topol osika	22	2/3		napadené listy
G26 L	topol osika	31	2		napadené listy
G27 L	topol osika	24	2		napadené listy
G28 L	topol osika	28	1-		napadené listy
G29 L	topol osika	32	2		napadené listy
G30 L	topol osika	13	1		napadené listy
G31 L	topol osika	29	1/2		napadené listy
G32 LM				11 Kr	
G33 L	topol osika	19	2/3		napadené listy
G34 L	topol osika	23	2		napadené listy
G35 L	topol osika	25	2		
G36 L	topol osika	29	2-		napadené listy
G37 L	topol osika	24	3/4		napadené listy
G38 L	topol osika	26	2		napadené listy
G39 L	topol osika	25	1		napadené listy
G40 L	topol osika	27	1		napadené listy

G41 LM				12 Kr	
G42 L	topol osika	26	4		napadené listy
G43 L	topol osika	28	1		
G44 L	topol osika	30	1		
G45 L	topol osika	19	2/3		napadené listy
G46 L	topol osika	23	3		napadené listy
G47 L	topol osika	19	2		
G48 L	topol osika	28	2-		
G49 L	topol osika	18	1		
G50 L	topol osika	16	1		
G51 LM				93 Kr	
G52 L	topol osika	23	1		napadené listy
G53 L	topol osika	27	1		
G54 L	topol osika	19	1		napadené listy
G55 L	topol osika	18	5		
G56 L	topol osika	16	2		napadené listy
G57 L	topol osika	22	2/3		napadené listy
G58 L	topol osika	23	1		napadené listy
G59 L	topol osika	16	2/3		napadené listy
G60 L	topol osika	18	5		
G61 L	topol osika	22	1/2		napadené listy
G62 L	topol osika	20	2/3		napadené listy
G63 L	topol osika	15	5		
G64 L	topol osika	16	2		napadené listy
G65 L	topol osika	15	2/3		napadené listy
G66 L	topol osika	25	1		napadené listy

Alej H

Alej lemuje 112 m cesty spojující bývalý statek U Hájů s Plzeňskou ulicí ve Stodůlkách. Tvoří ji 36 stromů (18 na levé straně a 16 na pravé). Alej pravděpodobně bývala akátová, ale akátů zde už moc není. Převážně je tvořena jasanem s příměsí akátu, je zde i několik hrušní, třešň, javor klen, dub letní a lípa srdčitá. Podrost pod alejí je kosený a je zde vidět i několik pařezů po vrácených stromech. Průměrný zdravotní stav je dobrý (2). Je zde jeden suchý strom a většina hrušní onemocněla spálou růžovitých. Stromy dnes zabírají z celkové délky 31 % na pravé a 41 % na levé straně. Aleji připadá přibližně 3,27 stromů na 10 m.

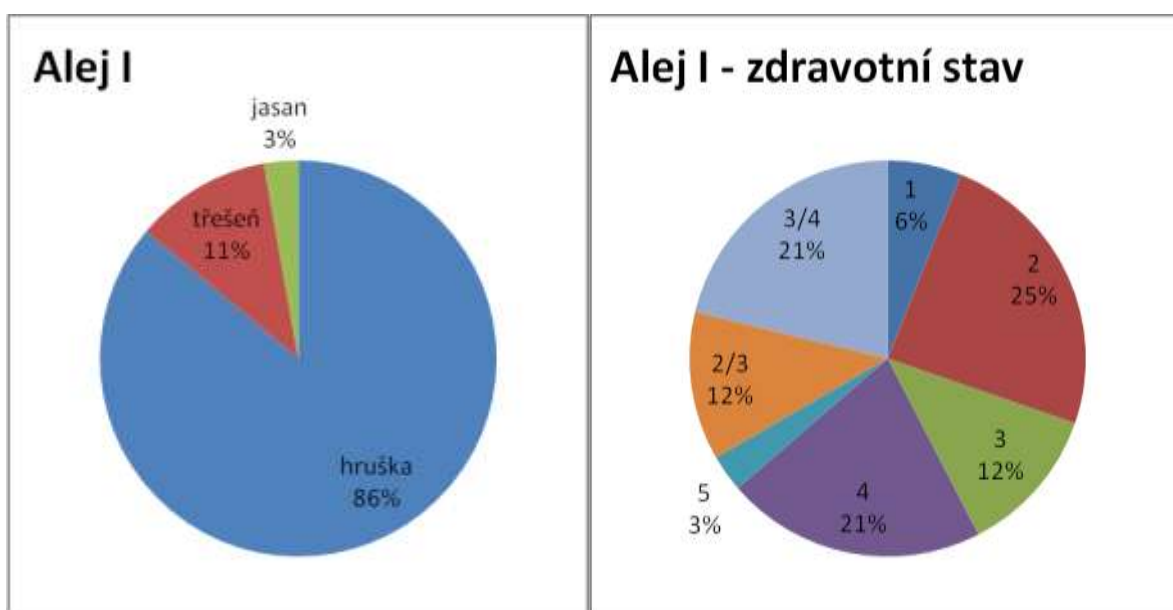

Strom	Druh	průměr	zdrav.	Délka	poznámka
H1	hruška	34	3		má spálu
H2 L	hruška	25	3		má spálu, prasklý kmen
H3 LM				16 Kr	
H4 L	jasan	26	1		
H5 L	třešeň	24	1		má spálu, částečně dutý kmen
H6 L	hruška	35	4		
H7 L	jasan	23	1		
H8 L	akát	26	2		popraskaná kůra
H9 L	hruška	36	2/3		má spálu
H10 L	jasan	26	2		díra v kmeni
H11 L	jasan	19	1		
H12 L	hruška	34	3		má spálu
H13 L	javor klen	27	1		
H14 L	suchý strom	25	5		
H15 L	javor klen	28	1		
H16 L	hruška	30	3		má spálu, částečně dutý kmen
H17 L	jasan	34	2		
H18 L	akát	17	1		
H19 L	akát	23	3		
H20 LM				48 Kr	

pravá strana					
H21 PM				17 Kr	
H22 P	Akát	12	1		zarůstá hlohem
H23 P	dub letní	47	1/2		
H24 PM				28 Kr	
H25 P	Akát	35	3		prasklá kůra, částečně dutý kmen
H26 P	jasan	27	2/3		
H27 P	jasan	22	2		
H28 P	jasan	20	1		
H29 P	jasan	23	2		
H30 P	jasan	24	2		
H31 P	akát	29	2/3		
H32 P	jasan	24	1		
H33 P	jasan	23	1		
H34 P	jasan	27	1		
H35 P	jasan	24	2		
H36 P	jasan	27	2		
H37 P	akát	41	3		
H38 P	jasan	32	1/2		
H39 PM				30 Kr	
H40 P	jasan	38	1		
H41 P	lípa srdčitá	36	1		

Alej I

Alej je dlouhá přibližně 234 m lemuje cestu spojující bývalý statek U Hájů a Jeremiášovu ulici ve Stodůlkách. Tvoří ji 36 stromů (14 stromů na pravé a 22 na levé straně). Většina stromů (31) jsou hrušně. S příměsí několika třešní a jasanu. Na pravé straně není žádný podrost (hliněná cesta se rozšířila pod stromy) a levá strana aleje je za vysokým neprůhledným plotem (také proto chybí v tabulce několik dat). Průměrný zdravotní stav je přibližně 3. Alej je stará, velká část stromů má popraskané kmeny a všechny hrušně mají spálu růžovitých, některé mají po uřízlé větvi díru do kmene. Stromy dnes z celkové délky zabírají. 24 % na pravé a 48 na levé straně. Aleji dnes přibližně připadá 1,96 stromů na 10 m.

Strom	Druh	průměr	Zdrav.	Délka	Poznámka
I1 P	hruška	21	3/4		má spálu růžovitých, částečně dutý kmen
I2 PM				74 kr	
I3 P	hruška	20	3/4		má spálu,
I4 PM				40 Kr	
I5 P	hruška	18	4		má spálu růžovitých, částečně suchý strom
I6 P	hruška	20	4		má spálu růžovitých, částečně dutý kmen
I7 P	hruška	22	3/4		má spálu růžovitých, částečně dutý kmen
I8 P	hruška	23	3/4		má spálu růžovitých, částečně dutý kmen
I9 P	hruška	21	4		má spálu růžovitých, částečně dutý kmen
I10 PM				22 Kr	
I11 P	hruška	20	5		

I12 P	hruška	15	3/4		má spálu růžovitých, částečně dutý kmen
I13 PM				22 Kr	
I14 P	hruška	19	4		má spálu růžovitých, částečně dutý kmen
I15 P	hruška	21	4		má spálu růžovitých, částečně dutý kmen
I16 PM				31 Kr	
I17 P	hruška	30	4		má spálu růžovitých, díra v kmeni
I18 P	hruška	21	3/4		má spálu růžovitých
I19 PM				27 Kr	
I20 P	hruška	29	2		má spálu růžovitých
levá strana					
I21 LM				48 Kr	
I22 L	hruška		3/4		má spálu růžovitých
I23 L	třešeň		2/3		
I24 L	hruška		3		má spálu růžovitých
I25 L	třešeň		2		
I26 L	hruška		2/3		má spálu růžovitých, zarůstá hlohem
I27 L	hruška		3		má spálu růžovitých, zarůstá hlohem
I28 L	hruška		3		má spálu růžovitých, zarůstá hlohem
I29 L	hruška		3		má spálu růžovitých, zarůstá hlohem
I30 L	hruška		2		má spálu růžovitých
I31 L	hruška		2/3		má spálu růžovitých
I32 LM				15 Kr	
I33 L	jasan		1		
I34 L	třešeň		2		
I35 L	hruška		2		má spálu růžovitých
I36 LM				22 Kr	
I37 L	hruška		2		má spálu růžovitých
I38 LS	hruška		2	10+=8 / 3 Kr	má spálu růžovitých
I39 L	hruška		1		má spálu růžovitých
I40 LM				17 Kr	
I41	hruška		4		má spálu růžovitých
I42M				30 kr	
I43	hruška		2		má spálu růžovitých
I44	třešeň		2/3		
I45M				17 Kr	